

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	1863 Економічна кібернетика
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	051 Економіка

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	1863
Назва ОП	Економічна кібернетика
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Глуцєвський В`ячеслав Валентинович, Хлобистов Євген Володимирович, Єрмоленко Олексій Анатолійович, Зима Віталій Миколайович, Маргасова Вікторія Геннадіївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	04.10.2022 р. – 06.10.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://t1p.de/lbdtp>

Програма візиту експертної групи <https://t1p.de/ayz4s>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП є актуальною в умовах цифровізації економіки і суспільства, зважаючи на затребуваність на ринку праці фахівців, здатних успішно поєднувати економічні знання із застосуванням сучасних інформаційно-комунікативних технологій та методів аналізу інформації. Програма за своїми цілями узгоджується із місією та стратегією розвитку ЗВО. ОП забезпечується викладачами із належною академічною кваліфікацією і передбачає можливість для залучення більшої частки фахівців із професійною кваліфікацією. Під час візиту експертної групи було перевірено достовірність інформації наданої у Відомостях про самооцінювання та перевірено відповідну документацію, що дало можливість зробити висновок про достатню якість організації освітнього процесу на даній ОП. Усі учасники освітнього процесу комплексно підходять до вирішення питань ресурсного забезпечення (матеріально-технічна база, фінансове забезпечення, застосування в освітній діяльності сучасних інформаційно-комунікативних технологій, розвиток кадрового складу). ЗВО активно співпрацює із роботодавцями та представниками академічної спільноти (інших ЗВО регіону), розвиває можливості міжнародної співпраці шляхом укладання низки договорів із зарубіжними партнерами, вживає заходів щодо активізації наукової діяльності, поліпшує систему матеріального та морального стимулювання НПП, забезпечує можливості навчання осіб з особливими освітніми потребами. Позитивне враження було отримано від спілкування зі здобувачами вищої освіти, органами студентського самоврядування та випускниками КНУТШ, зважаючи на їх високу активність, ініціативність та прагнення до участі у різноманітних аспектах навчальної та іншої діяльності. Помітним є прагнення ЗВО розвивати та удосконалювати власну систему забезпечення якості вищої освіти, тому у цьому процесі було досягнуто значного прогресу в останні роки (унормування внутрішньої нормативної документації, розбудова системи анкетних опитувань здобувачів вищої освіти, моніторинг якості освіти). Освітня діяльність здійснюється на засадах повної відкритості та інформаційної доступності, із використанням сучасних ІКТ та технологій інформаційної взаємодії. Окремі рекомендації щодо поліпшення освітньої діяльності за ОП, наведені ЕГ, не знижують загальне позитивне враження та можуть слугувати основою для подальшого вдосконалення підготовки висококваліфікованих фахівців на ОП «Економічна кібернетика» 051 «Економіка».

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. Повна відповідність ОП стратегічним цілям і пріоритетам розвитку ЗВО, із використанням сучасних інноваційних технологій; 2. Орієнтованість на галузеві та регіональні пріоритети інноваційного розвитку, у т.ч. за рахунок співпраці з роботодавцями та органами місцевого самоврядування; 3. Налагодження тісної взаємодії з усіма групами стейкхолдерів з питань організації та поліпшення освітнього процесу; 4. Забезпечення широких можливостей щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами вищої освіти (шляхом обрання дисциплін із каталогу); 5. Досягнення чіткої взаємоузгодженості структурно-логічної схеми викладання за даною ОП та раціонального розподілу навчального навантаження; 6. Чіткість, прозорість та зрозумілість правил прийому на навчання, процедур визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО; 7. Використання в освітньому процесі інноваційних форм та методів навчання (тренінгових лекцій, кейс-стаді, ситуаційних завдань, методів інтерактивної взаємодії та ін.); 8. Застосування НПП власних наукових досліджень в освітньому процесі; 9. Уніфікованість та зрозумілість системи оцінювання здобувачів, сприяння розвитку академічної доброчесності; 10. Наявність висококваліфікованого кадрового складу, вагомих результатів наукової та навчально-методичної діяльності викладачів, розвиненої системи стимулювання; 11. Наявність розвиненої матеріально-технічної бази, створення освітнього середовища, орієнтованого на розвиток культури якості та максимально сприятливого для всіх категорій здобувачів та повна інформаційна відкритість та прозорість освітньої діяльності. Позитивні практики: 1. Наявність широкої інформаційної підтримки усіх аспектів освітнього процесу, включаючи як офіційний сайт ЗВО, так і інші інформаційні ресурси. 2. Запровадження постійно діючого кейс-клубу за участі роботодавців, випускників та студентів, де розглядатимуться реальні кейси з метою підготовки студентів до практичної діяльності. 3. Значна увага до стимулювання публікаційної активності та підвищення інших показників наукової діяльності (публікацій у БД Scopus та WoS.)

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони: 1. Структурно-логічна схема ОП “Економічна кібернетика” у розрізі окремих ОК містить дискусійні моменти, які в подальшому потребують доопрацювання і уточнення з взаємною пов’язаністю елементів навчальних дисциплін. 2 Для розширення міжнародних можливостей та залучення до освітнього процесу гостей лекторів є потреба в збільшенні обсягу дисциплін, які формують компетентності, пов’язані з володінням англійською мовою. 3. Відсутнє інформування здобувачів щодо процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. 4. Обмежені можливості участі здобувачів вищої освіти до програм міжнародної співпраці та в міжнародній академічній мобільності, які б відповідали змісту ОПШ. 5. Неохоплення системою анкетувань усіх учасників освітнього процесу (роботодавців, НПП тощо). 6. При розробці програми фахового вступного іспиту на ОПШ при вступі на другий курс потребує врахування специфіки дисциплін, які викладаються на першому курсі ОПШ. 7. Практична підготовка за ОПШ має враховувати сучасні тренди щодо реалізації механізму дуальної освіти, спрямованого на подальше працевлаштування випускників. 8. Недостатньо відображені можливості до підвищення кваліфікації викладачів на сайті ЗВО. 9. Просвітницька робота, щодо прав і обов’язків ведеться переважно серед здобувачів 1 курсу навчання. Рекомендації: 1. Переглянути, уточнити та доопрацювати структурно-логічну схему ОП. 2. Впровадження англійських ОК зі спеціальності за ОП та посилення відповідної мовної підготовки студентів в контексті майбутньої професійної діяльності та необхідності складання ЗНО при вступі до магістратури. 3. Вдосконалити правила і процедури визнання результатів навчання у неформальній освіті в КНУТШ та посилити

інформування здобувачів щодо можливості визнання результатів навчання у неформальній освіті. Запровадити моніторинг реалізації виконання даного плану та процедури визнання результатів навчання неформальної освіти. 4. Активізувати процес залучення здобувачів до участі у програмах міжнародної академічної мобільності, у міжнародних проектах та програмах. 5. Розробити систему опитування для інших учасників освітнього процесу, крім здобувачів ВО, більш ґрунтовно оприлюднювати результати анкетувань саме у розрізі конкретних ОПП. 6. Потребує нормативного закріплення встановлення максимального обсягу академічної різниці при вступі на другий курс. 7. Розширити перелік баз практик від університету з урахуванням подальшого працевлаштування випускників і забезпечити формалізацію фактично реалізованих елементів дуальної освіти для популяризації ОП серед абітурієнтів. 8. Посилити поінформованість сайту факультету та кафедри щодо потенціалу підвищення кваліфікації викладачів і співробітників. 9. Розширити просвітницьку роботу серед інших курсів навчання щодо їх прав та обов'язків.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі освітньої програми «Економічна кібернетика» є чіткими та зрозумілими. Мета ОП, що полягає у підготовці висококваліфікованих фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки та сучасних інформаційних систем і технологій, відповідають запитам ринку праці та здатні застосовувати отримані знання на практиці, відповідає місії ЗВО, визначеній у Стратегічному плані розвитку Університету на період 2018-2025, яка полягає у формуванні національної еліти України, підготовці висококваліфікованих кадрів для наукових, освітніх та виробничих установ, сприянні інтеграції України у світовий економічний простір як рівноправного партнера, виробленні рекомендацій органам державної влади для прийняття ефективних управлінських рішень у процесі реагування на економічні, екологічні, політичні, соціальні виклики (<https://bit.ly/3F23WsF>) Цілі та ПРН ОПП «Економічна кібернетика», яка забезпечує фахову підготовку здобувачів вищої освіти з акцентом на здатність проводити аналіз даних, будувати та застосовувати економіко-математичні моделі при вирішенні управлінських завдань та проблем функціонування економічних систем різного рівня в будь-яких сферах економічної діяльності та публічному секторі, спрямовані на підготовку фахівців, здатних працювати за фахом у компаніях, малих підприємствах та інститутах технологічного та інформаційного сектору (дослідник, комерція), у фінансових інституціях, в органах державної влади і місцевого самоврядування; в аналітично-інформаційних інституціях як на території України, так і за її межами. Цілі та фокус ОП відповідають місії та стратегії КНУТШ. ЗВО має відповідні ресурси для їх досягнення. ОП «Економічна кібернетика» забезпечує досягнення програмних результатів навчання, набуття здобувачами загальних та фахових компетентностей, визначених діючим стандартом вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. КНУТШ повною мірою забезпечує студентоцентризований підхід, що надає можливість індивідуального підходу до кожного студента. Члени ЕГ дійшли висновку, що під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП враховані інтереси та пропозиції усіх груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів), активно вивчається досвід вітчизняних та закордонних ЗВО.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Спілкування ЕГ у фокус-групах зі здобувачами, роботодавцями дозволяє стверджувати, що під час формулювання цілей і результатів навчання інтереси всіх стейкхолдерів. У КНУТШ постійно проводяться опитування здобувачів вищої освіти (<https://bit.ly/3AVKpHZ>, <https://bit.ly/32s1o8P>, <https://bit.ly/35a6F5V>), результати яких обговорюються на засіданнях кафедри ЕК. При спілкуванні зі здобувачами ОП було з'ясовано, що їх інтереси були враховані при підборі НПП, який викладає на даній ОП (у зв'язку з незадовільною якістю викладання був замінений викладач ОК «Економічна інформатика»), в контексті збільшення практичної підготовки (планується зміна навчального плану зі збільшенням кількості годин, виділених на практичні та лабораторні заняття). ЕГ засвідчує, що роботодавці активно залучаються до перегляду ОП, що документально підтверджено рецензіями заступника Голови НБУ, к.е.н. Ніколайчука С.А.; керівника Customer Value Management (Big Data) Рибалка В.В. Підтвердження факту залучення роботодавців до формування контенту ОПП отримане на зустрічах з фокус-групами роботодавців та випускників (Думенко Т.-Крестон Україна; Макушенко І.-ТОВ "Простопей"- Якимчук Б.- Analytics Team Lead, Foodtech Team;

Фаренюк Я., Lead Data Scientist; Бутило Д. - Transfer Pricing Manager at KPMG Ukraine; Ярмоленко Ю. Senior Data Scientist, SoftServe), які засвідчили тісну співпрацю з КНУТШ та кафедрою ЕК, що втілюється у розробку та реалізацію спільних проектів (проходження практики, участь у Днях кар'єри, гостьових лекцій і тренінгів тощо). Роботодавці та випускники активно залучаються до навчального процесу. Зокрема, у викладанні окремих тем ОК «Інформаційний бізнес» - О.Федірко, Amazon Business Accelerator; Я. Фаренюк, RAZOM GROUP) проводить лабораторні заняття з ОК «Економетрика». ЕГ відзначено наявність дорадчо-консультативного органу КНУТШ Ради роботодавців та Експертної ради роботодавців та випускників економічного факультету, що здійснюють свою діяльність з метою забезпечення високої якості професійної підготовки фахівців на основі співробітництва випускних кафедр університету з зацікавленими підприємствами і організаціями – провідними роботодавцями. Це дозволяє оновлювати перелік ОК («Risk management», «Introduction to DSGE modeling» англійською мовою, а також ОК «Економічне моделювання з R»). Слід відзначити інноваційну практику - запровадження постійно діючого кейс-клубу за участі роботодавців, випускників та студентів, де розглядатимуться реальні кейси з метою підготовки студентів до практичної діяльності, а також проведення конференції, в рамках якої були заслухані як наукові доповіді представників бізнесу, академічної спільноти та регулятора, так і проведений адаптований брейнстормінг з обговоренням ключових питань з підготовки фахівців з аналізу даних та побудови успішної освітньої програми із залученням здобувачів вищої освіти (<https://bit.ly/3BaSGZA>). ЕГ дійшла висновку, що цілі ОПП та ПРН враховують позиції та потреби різних груп зацікавлених стейкхолдерів.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ОП «Економічна кібернетика» відповідає актуальним потребам і трендам розвитку спеціальності 051 «Економіка» та ринку праці, враховуючи її спрямованість на оволодіння фундаментальними знаннями з економічної кібернетики у поєднанні з новітніми вимогами до компетентності фахівців (володіння міждисциплінарним аналізом соціально-економічних явищ, сучасними ІКТ, іноземною мовою, навичками опрацювання великих обсягів інформації, застосування проєктноорієнтованого підходу, вміння працювати у команді, реалізувати креативні інноваційні ідеї, стартапи та ін.). Особливості новітніх тенденцій розвитку спеціальності також враховуються під час щорічного перегляду програм навчальних дисциплін з огляду на відповідність їх змісту науковим досягненням і сучасним практикам у даній галузі. Інноваційні аспекти проєктування та визначення цілей даної ОП полягають у формуванні висококваліфікованого фахівця, який володіє сучасними теоретичними знаннями і практичними навичками щодо економіко-математичного моделювання на базі сучасного програмного та інформаційно-комунікаційного забезпечення, розвитку аналітичного та критичного мислення. 90% випускників працевлаштовані за спеціальністю (як в Україні, так і за кордоном). Це дає підстави стверджувати про вдале врахування ОПП як галузевого, регіонального, так і міжнародного контексту. Досягнення цілей ОП забезпечується її освітніми компонентами, змістовне наповнення яких визначається не лише сучасними вимогами розвитку спеціальності, але й безпосередніми чинниками впливу усіх зацікавлених стейкхолдерів даної ОП. Підтвердженням цьому є також чіткість поставлених до виконання завдань у Стратегічному плані розвитку Університету на період 2018-2025 року (<https://bit.ly/3F23WsF>), що передбачає формування національної еліти України, підготовку висококваліфікованих кадрів, сприяння інтеграції України у світовий економічний простір як рівноправного партнера. Враховано досвід функціонування подібних ОП у вітчизняних та зарубіжних ЗВО, таких як: ЛНУ імені Івана Франка, ХНУ імені Василя Каразіна, КНЕУ імені Вадима Гетьмана, ХНЕУ імені Семена Кузнеця, а також споріднених програм, зокрема Національного технічного університету України «КПІ», університетів Сандерленду, Ньюкасла (Велика Британія), Дебрецена (Угорщина) щодо структури і змістового наповнення ОК (зустріч 2 та 3).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Програмні результати навчання освітньої програми «Економічна кібернетика» відповідають результатам навчання, запропонованим Стандартом вищої освіти зі спеціальності 051 «Економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН №1244 від 13.11.2018 р. За результатами аналізу матриць відповідності встановлено, що всі ПРН, загальні та спеціальні компетентності забезпечуються обов'язковими компонентами освітньої програми. ОП також передбачає набуття компетентностей, розвинення фахових умінь та навичок через дисципліни вибіркового блоку. Атестація випускників освітньої програми «Економічна кібернетика» проводиться відкрито у формі кваліфікаційного іспиту та публічного захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня вищої освіти «Бакалавр» з присвоєнням освітньої кваліфікації бакалавр економіки. Варто відзначити позитивний момент: освітня програма пропонує додаткові програмні результати (ПРН25-ПРН28), які доповнюють ті, що сформульовані у Стандарті, та дозволяє показати особливості освітньої програми, її відмінність від інших програм та унікальність. Здобувачі освіти набувають також додаткових спеціальних компетентностей (СК15-СК18) в процесі навчання за даною ОП. Всі ПРН відповідають 6 рівню Національної рамки кваліфікацій та першого циклу вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти, що відповідає постанові КМУ №519 від 25.06.2020 р.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильні сторони: чітка відповідність стратегічним цілям і пріоритетам розвитку КНУТШ даної ОП, підвищення професійного рівня працівників, застосування студентоцентрованого підходу, зростання якості освітніх послуг, провадження наукових досліджень як викладачами, так і здобувачами за ОП, інноваційного розвитку та ІКТ, участі у міжнародній діяльності та академічній мобільності, забезпечення відкритості, безпеки та розвитку освітнього середовища. ОП має чітко визначений регіональний контекст, який знаходить свій прояв у спрямованості ОП на підготовку висококваліфікованих фахівців для підприємств регіону різних галузей, активному залученню роботодавців до практичної підготовки, формуванні баз практик з числа провідних підприємств регіону. ОП має чіткі та прозорі процедури залучення усіх груп стейкхолдерів до розробки, перегляду та удосконалення ОП, а також враховує рекомендації, пропозиції роботодавців, випускників і представників академічної спільноти регіону в змістовому наповненні ОП. Слід відзначити інноваційну практику - запровадження постійно діючого кейс-клубу за участі роботодавців, випускників та студентів, де розглядатимуться реальні кейси з метою підготовки студентів до практичної діяльності, а також проведення конференції, в рамках якої були заслухані як наукові доповіді представників бізнесу, академічної спільноти та регулятора, так і проведений адаптований брейнстормінг з обговоренням ключових питань з підготовки фахівців з аналізу даних та побудови успішної освітньої програми із залученням здобувачів вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони: відсутні

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

У ході роботи з критерієм 1, ЕГ дійшла до висновку, що ОП має рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 1.1 - 1.4. та відповідає рівню А. До сильних сторін можна віднести: чітку відповідність стратегічним цілям і пріоритетам розвитку КНУТШ даної ОП, підвищення професійного рівня працівників, застосування студентоцентрованого підходу, зростання якості освітніх послуг, провадження наукових досліджень як викладачами, так і здобувачами за ОП, інноваційного розвитку та ІКТ, участі у міжнародній діяльності та академічній мобільності, забезпечення відкритості, безпеки та розвитку освітнього середовища. ОП має чітко визначений регіональний контекст, який знаходить свій прояв у спрямованості ОП на підготовку висококваліфікованих фахівців для підприємств регіону різних галузей, активному залученню роботодавців до практичної підготовки, формуванні баз практик з числа провідних підприємств регіону. ОП має чіткі та прозорі процедури залучення усіх груп стейкхолдерів до розробки, перегляду та удосконалення ОП, а також враховує рекомендації, пропозиції роботодавців, випускників і представників академічної спільноти регіону в змістовому наповненні ОП. Слід відзначити інноваційну практику - запровадження постійно діючого кейс-клубу за участі роботодавців, випускників та студентів, де розглядатимуться реальні кейси з метою підготовки студентів до практичної діяльності, а також проведення конференції, в рамках якої були заслухані як наукові доповіді представників бізнесу, академічної спільноти та регулятора, так і проведений адаптований брейнстормінг з обговоренням ключових питань з підготовки фахівців з аналізу даних та побудови успішної освітньої програми із залученням здобувачів вищої освіти.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП «Економічна кібернетика» складає 240 кредитів ЄКТС, що повністю відповідає вимогам чинного законодавства. При цьому, 177 кредитів ЄКТС відведено на здобуття обов'язкових ОК (75%) та 63 кредити ЄКТС – для вибіркової складової (25%). ЕГ дійшла висновку, що Зміст ОП повністю враховує вимоги Стандарту вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 05 – Соціальні та поведінкові науки, спеціальність

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП достатньо чітко структуровано у контексті загального часу навчання. Зміст освітньої програми кожного року оновлюється, передбачає як загальну, так і фахову підготовку здобувачів. ОК викладаються в логічній послідовності, дозволяють досягти заявлених цілей. На фокус-групі здобувачі зазначили про те, що дисципліни дозволяють досягти результатів навчання, зазначених в РП та ОП. Наведена в ОП структурно-логічна схема характеризується чіткою структурою але у розрізі окремих ОК містить дискусійні моменти, які в подальшому потребують доопрацювання і уточнення з взаємною пов'язаністю елементів навчальних дисциплін. В ході аналізу ОП ЕГ дійшла висновку, що освітні компоненти логічно взаємопов'язані та в цілому дозволяють досягти цілей ОП і ПРН. ПРН забезпечуються обов'язковими компонентами ОП. У цілому в достатній мірі забезпечується досягнення ПРН, які корелюють із загальними компетентностями, передбаченими стандартами вищої освіти. Компетентності випускників ОПП формуються сукупністю НД і практичних заходів програми. Програмні результати, які відповідають компетентностям щодо концептуальних та методологічних знань в галузі економічної науки забезпечуються ОК 9 (ПРН 1, 2, 5, 7-13), ОК 11 (ПРН 1, 6), ОК 12 (ПРН 1, 6). Набуття випускниками умінь проведення критичного аналізу, оцінки і синтезу нових та складних ідей на основі аналізу даних з використанням ІТ технологій відбувається через вивчення ОК 13 (базовий рівень), ОК 26 (поглиблений рівень), ОК 27 (додаткові розділи)- (ПРН 12, 21, 22, 25, 26), ОК 14 (ПРН 8, 12, 21), ОК 28 (ПРН 8, 12, 13, 21), ОК 16 (ПРН 19, 22, 27, 28). Здатність розуміти та вміло використовувати математичні та числові методи, програмне забезпечення, що часто використовуються в економічних дослідженнях, формується в рамках вивчення ОК 15 (ПРН 8, 12, 25-28), ОК 30 (базовий рівень), ОК 31 (поглиблений рівень), ОК 32 (додаткові розділи) (ПРН 5, 8, 12, 27), ОК 33 (ПРН 7, 14, 21, 28). Виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення реалізується через ОК 34 «Кваліфікаційна робота бакалавра» (ПРН 4, 7, 8, 12, 15, 16, 19, 25, 27, 28), та ОК 35 «Виробнича практика» (ПРН 1, 4, 5, 7, 12-14, 16, 19, 22, 24, 27, 28). ЕГ встановила, що ОПП також передбачає набуття компетентностей, розвинення фахових умінь та навичок через дисципліни вибіркового блоку. Відповідно до «Положення про порядок реалізації студентами КНУТШ права на вільний вибір навчальних дисциплін» (<https://bit.ly/3okwE1Z>) здобувачі освіти мають право обрати навчальні дисципліни з обов'язкових та вибіркового частин навчальних планів інших спеціальностей того ж рівня, а також за умов погодження із деканом факультету – з програм іншого рівня. В цілому сукупність ОК в межах даної ОП забезпечує фундаментальну та прикладну підготовку здобувачів щодо оволодіння сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями, практичними навичками, необхідними для фахівця з економічної кібернетики.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Освітня програма готує фахівця, здатного до здійснення професійної діяльності в сфері економіки, зокрема економічної кібернетики, займати різні посади на підприємствах, в організаціях різних організаційно-правових форм. ЕГ встановлено, що об'єкт, цілі, теоретичний зміст предметної області, методи, методики та технології в рамках ОП співпадають із викладеними у Стандарті вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 2018 р. <https://cutt.ly/TGMjrc4> стосовно: об'єкта вивчення («закономірності функціонування та розвитку соціально-економічних систем, соціально-економічних процесів, їх моделювання, прогнозування та регулювання, мотивація і поведінка економічних суб'єктів»); цілей навчання («підготовка фахівців, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками, необхідними для розв'язання завдань предметної області»); теоретичного змісту предметної області («поняття, категорії, концепції, принципи економічних наук»); методів, методик і технологій (загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності, математичні та статистичні методи економічного аналізу, економіко-математичне моделювання, інформаційно-комунікаційні технології досліджень, розповсюдження, та презентацій результатів досліджень); використання сучасного інструментарію і обладнання (сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються у професійній діяльності). Відповідність змісту ОП предметній області досягається через забезпечення програмних результатів навчання відповідними освітніми компонентами ОП. ОП дозволяє забезпечити відповідні загальні компетентності (ЗК1-ЗК13, визначені Стандартом), спеціальні компетентності (СК1-СК14, що визначені Стандартом, та СК15-СК17, що відображають унікальність даної ОП), РН1-РН24, визначені Стандартом, та унікальні для ОП РН25-РН28. Можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів шляхом обрання дисциплін вільного вибору з каталогу в обсязі 63 кредитів ЄКТС підсилює та розширює зміст відповідних ОК.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії визначена та регулюється Положенням про організацію освітнього процесу у КНУі імені Тараса Шевченка, що затверджено Вченою радою Університету 07 травня 2018 р. протокол № 10, введено в дію наказом № 716-32 від 31 серпня 2018 року (<https://bit.ly/3m96lt2>). У п. 9.4. «Вільний вибір навчальних дисциплін» передбачено, що здобувачі вищої освіти мають право формувати індивідуальної освітньої траєкторії. Питання вільного вибору навчальних дисциплін регулює «Положення про порядок реалізації студентами КНУі імені Тараса Шевченка права на вільний вибір навчальних дисциплін» (<https://bit.ly/3okwE1Z>). У ході спілкування зі здобувачами було підтверджено факт вибору дисциплін з загальноуніверситетського пулу, що створює широкі можливості для індивідуалізації навчання і формування додаткових компетентностей. У разі недостатньої кількості студентів, що обрали певну дисципліну для формування групи, студентам рекомендовано зробити перевибір (це питання вирішується шляхом проведення декількох ітерацій вибору – за потреби), проте з подібної ситуацією здобувачі не стикалися. Питання, процедури, проблеми щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти вирішуються в кожному окремому випадку згідно з Положенням про організацію освітнього процесу (<https://bit.ly/3m96lt2>). Під час фокус-груп зі здобувачами, ЕГ встановлено, що у процесі формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачі мають можливість брати особисту участь у визначенні дисциплін, обирати вибірково блок або дисципліну, наукових керівників, напрям наукового дослідження. Раніше існуюча система передбачала можливість обрання певних блоків або ж дисциплін, проте станом на сьогодні обмежень немає. В рамках даної ОП передбачено 2 блоки дисциплін вільного вибору студента: «Кластер «Економіко-математичне моделювання», «Кластер «Інформаційні системи в економіці». У свою чергу, здобувачі вищої освіти підтвердили свою обізнаність щодо процедур обрання навчальних дисциплін та задоволеність наявною системою вибору. Також, встановлено, що здобувач має право запропонувати укласти угоду з конкретною організацією для проходження практики і дуже часто користується цією можливістю, що сприяє подальшому працевлаштуванню. Здобувач також шляхом консультацій з науковим керівником пропонує для затвердження тему кваліфікаційної роботи бакалавра. Окрім того, студенти досить активно залучені з 1-го курсу до участі у різних наукових заходах, в тому числі приймають участь в конференціях, всеукраїнських та міжнародних конкурсах та отримують призові місця. Зокрема, університет є організатором студентських конкурсів міжнародного та всеукраїнського рівнів за спеціальністю Економіка. Самі ж здобувачі зазначили, що приймали участь у даних конкурсах, і наукова робота визначила тему кваліфікаційної роботи.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП передбачає практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності. ОП передбачено проходження виробничої практики наприкінці 4 курсу, метою якої є набуття студентами досвіду самостійної роботи, отримання практичних навичок у сфері аналізу даних, прогнозування, обробки баз даних, підбір фактичного матеріалу для написання кваліфікаційної бакалаврської роботи. Навчальний план ОП передбачає проходження виробничої практики протягом 8 тижнів (9 кредитів ЄКТС). Термін виробничої практики затверджується наказом декана відповідно до навчального плану ОП, обов'язково проводиться інструктаж з техніки безпеки і оформляється щоденник практики. Організація і проходження практики студентами регулюється Положенням про організацію та проведення виробничої практики на економічному факультеті КНУТШ (<https://tip.de/wsm1>). Здійснюється укладання коротко та довгострокових угод на проходження практик студентами ОП між Університетом та підприємствами/організаціями базами практик (<https://tip.de/4js9u>). На кафедрі призначений відповідальний за проведення виробничої практики, який допомагає студентам обрати місяця практики, укласти відповідні договори, підготувати та затвердити відповідну документацію. Розвитку практичної підготовки здобувачів також сприяють практичні роботи, індивідуальні завдання, написання есе, виконання індивідуальних проєктів в рамках вивчення освітніх компонентів. У планах кафедри є запровадження практики виконання та захисту кваліфікаційних бакалаврських робіт на місцях проходження виробничої практики. Також, кафедра має договори про співпрацю з бізнесом та промисловістю (зокрема, компаніями Водафон, Інтелідженс), де студенти мають можливість проходити виробничу практику. Зміст практик забезпечує удосконалення професійно-практичної підготовки здобувачів вищої освіти з використанням матеріально-технічних баз практик. ЕГ встановлено, що для проведення тематичних лекцій, вебінарів, тренінгів, пов'язаних із окремими навчальними дисциплінами чи вибірково блоками ОП, що забезпечує поглиблення фахових компетентностей запрошуються представники бізнесу. ЕГ пропонує розширення переліку баз практик від університету з урахуванням подальшого працевлаштування випускників і формалізацію елементів дуальної освіти.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Формування у здобувачів вищої освіти соціальних навичок (soft skills) за даною ОП відбувається шляхом їх активної участі у різноманітних заходах (семінарах, конференціях, круглих столах, у т.ч. англійських), що дозволяє розвинути навички щодо професійної поведінки, критичного мислення, лідерства, поведінки в команді, комунікабельності, етичних норм поведінки та дотримання принципів академічної доброчесності, проведення презентацій, побудови взаємин, вміння ведення переговорів). За результатами зустрічей та на думку викладачів і стейкхолдерів соціальні навички є вкрай важливими у роботі майбутніх бакалаврів, тому ОП «Економічна кібернетика» поряд з іншими передбачає набуття здобувачами вищої освіти softskills. Також, розвитку соціальних навичок сприяє викладання таких навчальних дисциплін, як ОК 1 «Вступ до університетських студій», ОК 4 «Соціально-політичні студії», ОК 5 «Основи трудового права», ОК 6 «Іноземна мова професійного спрямування», ОК 8 «Основи «зеленої» економіки», ОК 18 «Менеджмент», ОК 25 «Міжнародна економіка». Також велика роль у

цьому процесі належить вибірково дисциплінам. Крім того, у деяких програмних компонентах передбачене виконання командних проєктів, що дає можливість сформувати навички командної роботи. Процес формування softskills відображений у РПНД. Значний вклад вносить психологічна служба університету, студентське самоврядування (система адаптації першокурсників), взаємодія з кураторами. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі вищої освіти за ОП відзначили, що освітній процес в цілому сприяє формуванню у них відповідних соціальних навичок, комунікативної взаємодії, розвитку лідерських якостей та здатності до командної роботи.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній, для визначення компетентностей/результатів навчання використовується Національна рамка кваліфікацій.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у КНУ імені Тараса Шевченка (<https://cutt.ly/xEY2FMa>) графік навчального процесу за денною формою навчання укладається з урахуванням: навчальний рік розпочинається, як правило, з 1 вересня; сукупна тривалість теоретичного навчання, екзаменаційних сесій і практик впродовж навчального року (крім випускних курсів) не менша за 40 тижнів; тривалість канікул на навчальний рік (крім випускних курсів за відповідною Освітньою програмою) – не менше 8 тижнів, але не більш як 12 тижнів; навчальні та виробничі практики можуть проводитись як до, так і після екзаменаційних сесій; для проведення кожної форми підсумкової атестації (кваліфікаційний іспит, захист кваліфікаційної роботи) в графіку навчального процесу виділяється 1 тиждень. Практична підготовка (навчальні і виробничі практики) проводиться із відривом від теоретичного навчання і в графіку навчального процесу відображається окремо. Тривалість навчального року складає 52 тижні. З'ясовано, що кредитний обсяг дисциплін визначається за колегіальною експертною оцінкою укладачів ОП і перевіряється при погодженні програми НМК і вченими радами факультетів/інститутів і зовнішніми рецензентами. Важливо відзначити, що студенти беруть участь у контролі за цим процесом як члени НМК і вчених рад. Розподіл часу між заняттями і самостійною роботою здійснюється відповідно до норм Положення про організацію освітнього процесу у КНУ імені Тараса Шевченка і становить від 33 % до 50 %. ЗВО, а також безпосередньо викладачі, проводять анкетування студентів після завершення дисципліни щодо реального навантаження та відповідним чином вносять корективи до робочих програм. Наприклад, останнє опитування з дисциплін ВБ 1.1 “Методи комп’ютерного моделювання економічної інформації” та ВБ 2.1 “Системи обробки економічної інформації” (<https://bit.ly/3qSGV6D>), що проводиться щорічно, показало, що в цілому навантаження студентів відповідає обсягу передбачених кредитів, невдоволень і зауважень з боку студентів не виявлено. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі вищої освіти за даною ОП відзначили, що обсяг фактичного навантаження є цілком реалістичним, співвідношення між обсягами аудиторної та самостійної роботи їх цілком задовольняє.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти за даною ОП не здійснювалася.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильні: Зміст і структура ОП відповідають опису предметної області, визначеної стандартом 051 Економіка і націлені на формування відповідних професійних і загальних компетентностей. Нормальний розподіл навчального навантаження здобувачів. До викладання професійно-орієнтованих дисциплін випусковою кафедрою залучаються фахівці-практики. Сформовані сучасні методи і підходи до розвитку soft skills, які максимально орієнтовані на розвиток лідерських навичок, командної роботи, адаптації до практичної роботи і формування кар’єрного шляху.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони: 1. Структурно-логічна схема ОП “Економічна кібернетика” у розрізі окремих ОК містить дискусійні моменти, які в подальшому потребують доопрацювання і уточнення з взаємною пов’язаністю елементів навчальних

дисциплін. 2. Практична підготовка за ОП має враховувати сучасні тренди щодо реалізації механізму дуальної освіти, спрямованого на подальше працевлаштування випускників. Рекомендації: 1. Переглянути, уточнити та доопрацювати структурно-логічну схему ОП. 2. Розширити перелік баз практик від університету з урахуванням подальшого працевлаштування випускників і забезпечити формалізацію фактично реалізованих елементів дуальної освіти для популяризації ОП серед абітурієнтів.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

У ході роботи з критерієм 2, ЕГ дійшла до висновку, що ОП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 2.1 - 2.9. та відповідає рівню ОП за змістом, обсягом, структурою відповідає законодавству, предметній області, забезпечує можливість індивідуальної траєкторії навчання. Структура і послідовність ОК логічна. ЗВО в межах даної ОП забезпечує достатній рівень практичної підготовки, розвитку soft skills. Виходячи з релевантності викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, питомої ваги окремих підкритеріїв в генеруванні підсумкової оцінки, можна зробити висновок щодо достатньої відповідності ОП Критерію 2 за рівнем В. Позитивними практиками є загальноуніверситетський каталог вибіркового дисциплін, різноманіття практик розвитку soft skills, залучення фахівців-практиків до проведення занять. Слабкі сторони: 1. Структурно-логічна схема ОП «Економічна кібернетика» у розрізі окремих ОК містить дискусійні моменти, які в подальшому потребують доопрацювання і уточнення з взаємною пов'язаністю елементів навчальних дисциплін. 2. Практична підготовка за ОП має враховувати сучасні тренди щодо реалізації механізму дуальної освіти, спрямованого на подальше працевлаштування випускників. Рекомендації: 1. Переглянути, уточнити та доопрацювати структурно-логічну схему ОП. 2. Розширити перелік баз практик від університету з урахуванням подальшого працевлаштування випускників і забезпечити формалізацію фактично реалізованих елементів дуальної освіти для популяризації ОП серед абітурієнтів. Рекомендації є досяжними.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОП «Економічна кібернетика» затверджено Вченою радою КНУТШ, протокол №16 від 16.05.2022р. (<https://bit.ly/3EVM6Ps>) зі змінами від 08.07.2022 р., оприлюднено на офіційному веб-сайті Університету в розділі «Приймальна комісія/Основне для вступу/Правила прийому». Правила прийому 2022/2023н.р. є чіткими та зрозумілими, не мають дискримінаційного характеру, містять загальну інформацію про нормативну й процедурну складові приймальної компанії Вступ-2022 до КНУТШ, а також релевантно відбивають актуальну інформацію щодо особливостей прийому на ОП «Економічна кібернетика» як-от: принципи конкурсного відбору за результатами ЗНО/НМТ; джерела фінансування здобуття вищої освіти; ліцензовані обсяги прийому та обсяги державного замовлення; строки та вартість навчання тощо. Додаткові документи, умови та відомості для абітурієнтів, які планують вступати на цю ОП, розміщено у відкритому доступі на офіційному веб-сайті економічного факультету, зокрема: презентація економічного факультету та відповідних освітніх програм (http://econom.univ.kiev.ua/for_future_students/); інформація про факультет, спеціальність та освітню програму (http://econom.univ.kiev.ua/departments/economic_cybernetics/educ_programs/); відомості про академічну й професійну кваліфікацію групи забезпечення ОП (http://econom.univ.kiev.ua/departments/economic_cybernetics/). Члени ЕГ дійшли висновку, що Правила прийому на навчання за ОП «Економічна кібернетика» є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Конкурсний відбір при вступі до КНУТШ на ОП «Економічна кібернетика» на базі ПЗСО здійснюється за результатами НМТ (2022 р.) або ЗНО (2019-2021 рр.) та розгляду мотиваційних листів, що регламентовано пунктом 4.1 чинних Правил прийому 2022/2023 н.р.; перелік конкурсних предметів, мінімально допустима кількість балів для кожного з них та їхні вагові коефіцієнти для вступників на основі ПЗСО зафіксовано у додатку 2.4: (1) на основі НМТ – Укр. мова (ваговий коеф. 0,35; мін. бал 101), Математика (ваговий коеф. 0,4; мін. бал 101), Історія України (ваговий коеф. 0,25; мін. бал 101); (2) на основі ЗНО – Укр. мова і література (ваговий коеф. 0,25; мін. бал 101), Математика (ваговий коеф. 0,5; мін. бал 101), один з шести на вибір здобувача (ваговий коеф. 0,25; мін. бал 101); (3) додаток до атестату не впливає на рейтинг здобувача (ваговий коеф. 0,0). Порівняно з 2021/2022н.р. мін. бал знижено зі 120, 140 і 120 відповідно для конкурсних компонентів, що, за словами гаранта ОП, є реакцією групи забезпечення на складність якісної підготовки здобувачів до НМТ під час війни. Найвищі мін. бал і ваговий коеф. з

Математики пояснено як особливість ОП, що базується на розвинених математичних навичках для ефективного опанування навч. матеріалом бакалаврської підготовки; також враховано рівень мовної підготовки через підвищення ваг. коеф. з Укр. мови (0,35). ЕГ вважає такі рішення групи забезпечення логічно обґрунтованими, релевантними, правомірними з урахуванням університетської автономності КНУТШ та вмотивованими особливостями ОП. У Правилах прийому КНУТШ передбачено вступ на основі ОКР молодшого спеціаліста, ОПС фахового молодшого бакалавра, ОС молодшого бакалавра на перший курс за скороченим строком навчання або на старші курси на вакантні місця, але на ОП «ЕК» такий прийом не передбачено (після обговорень групи забезпечення ОП). Зі слів гаранта ОП проф. Ляшенко О.І. (фокус-група №2), ліцензійний обсяг (50 місць) заповнюється майже повністю (статистика набору на 1 курс з 2019р. по 2022р. – 40, 42, 48, 40 осіб) та у випускників економічних спеціальностей коледжів, як правило, відсутня достатня математична підготовка у порівнянні зі студентами даної ОП, яку вони отримують протягом 1-2 курсів, тому немає об'єктивної можливості й часового ресурсу для якісного вирівнювання їх освітніх траєкторій. ЕГ вважає таку позицію групи забезпечення логічною та правомочною, але рекомендує гаранту і групі забезпечення розглянути можливість поповнення контингенту здобувачів ОП (за статистикою, це додатково до 10 осіб) за рахунок випускників коледжів, а для збереження якості їх підготовки та вирівнювання освітньої траєкторії ввести практику компенсаційних курсів з базових дисциплін 1-2 курсів навч. плану ОП. ЕГ дійшла висновку, що Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання РН, отриманих в інших ЗВО, регламентується п.11 «Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ», пр.№15 ВР КНУТШ від 11.04.2022 (<https://bit.ly/3RZniUz>), здійснюється на підставі документів про раніше здобуту освіту (дод. до диплома, академ. довідка), витягу із навч. картки або академ. довідки ЄКТС. Процедура визнання РН врегульовує «Положення про порядок перезарахування результатів навчання у КНУТШ», затвердженого ректором КНУТШ від 29.06.2016р. (<https://bit.ly/3EY4mTF>) та безпосередньо Порядок (<https://bit.ly/3VWYHhY>), а саме: ініціатором запровадження процедури визнання РН є здобувач (заява та пакет документів); деканат факультету встановлює академічну різницю на підставі співставлення інформації, наведеної в академічній довідці здобувача, із описом цієї ОП; декан доповідає на засіданні Приймальної комісії КНУТШ і за позитивного рішення (з урахуванням висновків органів студентського самоврядування) результати навчання, отримані в інших ЗВО, у т.ч. під час академічної мобільності (АМ), зараховуються студенту за умови їх відповідності результатам навчання освітніх компонентів, їх кредитного виміру і форм контролю цієї ОП. Усі нормативні документи, які врегульовують цей процес, знаходяться у вільному доступі на веб-сайті КНУТШ. ЕГ дійшла висновку, що правила визнання РН у КНУТШ, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час АМ, є чіткими, прозорими та зрозумілими для здобувачів ОП, забезпечують їх надійність і валідність, повною мірою відповідають принципам об'єктивізму, студентоцентризму та автономії ЗВО. Виходячи з інформації, отриманої під час зустрічей ЕГ з адміністрацією, НПП і здобувачами ОП, а також із додаткових документів, наданих на запит ЕГ (заява, індив. план стажування ст. з курсу ОП «ЕК» Боді Б., меморандум про співпрацю щодо реалізації програм АМ з Університетом Істіні, Туреччина, тощо, <https://bit.ly/3MwYoeo>), підтверджено факти дотримання правил визнання РН, зокрема такі: проф. Затонацька В.Г. підтвердила факти, наведені у відомостях самооцінювання ОП (АМ ст. Мамонової К.; внутрішнє університетське переведення на ОП ст. Шинкарука І.); здобувач Воронцова Д. повідомила про факт переходу з іншого факультету та перезарахування вибіркової дисципліни; координатор з питань АМ Онисенко Т. і заст. декана ЕФ Любкіна О. навели приклади документального супроводу та оформлення індивідуальних планів для участі у програмах АМ; проф. Ляшенко О.І. поінформувала про планове стажування за програмою обміну ст. Боді Б. у Київському університеті, Японія (01.10.2022-31.03.2023). На думку гаранта ОП, основними перешкодами під час визнання РН, отриманих в інших ЗВО, є акцент на підсилленні матем. підготовки здобувачів цієї ОП, тому практика їх врахування суттєво обмежується через наявність серйозних розбіжностей у базових ПРН. ЕГ дійшла висновку, що гарант ОП і адміністрація ф-ту усіяко сприяють і підтримують ініціативу студентів щодо АМ та застосовують індивідуальний підхід у кожному такому випадку.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На момент виїзної експертизи в КНУТШ нормативна база щодо порядку, процедур і правил визнання результатів навчання, отриманих здобувачами вищої освіти у неформальній освіті, відсутня. Під час зустрічі ЕГ з фокус-групою №1 «Керівництво ЗВО» отримано роз'яснення від Гожика А.П., проректора з науково-педагогічної роботи КНУТШ, щодо політики запровадження в університеті процедур визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, а саме: (1) керівництво КНУТШ позитивно ставиться до надання здобувачам вищої освіти права і можливостей на врахування результатів неформальної та інформальної освіти в системі формальної освіти, запровадженій в університеті; (2) робоча група КНУТШ за дорученням ректора підготувала проєкт відповідного Положення з урахуванням наказу МОНУ за №130 від 16.03.2022 «Про затвердження порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти», яке станом на момент експертизи проходить етап обговорення; (3) перезарахування результатів неформальної та інформальної освіти в КНУТШ розпочнеться з 2022/2023 н.р., після набрання чинності наказу МОНУ за №130.

Практика застосування визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачів ОП «Економічна кібернетика» відсутня, проте під час зустрічі ЕГ з фокус-групою №4 «Здобувачі» респондентами було підтверджено їх ознайомленість з можливістю проходити додаткові програми, як, наприклад, онлайн-курси, та їх подальшого часткового врахування при поточному оцінюванні з певних дисциплін навчального плану. ЕГ дійшла висновку, що процес унормування на рівні КНУТШ правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, знаходиться на завершальній стадії.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильні сторони: Правила прийому на ОП «Економічна кібернетика» оприлюднено у відкритому доступі на офіційному веб-сайті КНУТШ у розділі «Приймальна комісія/Основне для вступу/Правила прийому» (<https://bit.ly/3EVM6Ps>), є чіткими й зрозумілими, враховують особливості ОП, що відбито у системі вагових коефіцієнтів для конкурсних предметів, та не мають дискримінаційного характеру. Актуальну для абітурієнтів інформацію щодо нормативної та процедурної складових приймальної компанії Вступ-2022 до КНУТШ розміщено на офіційному веб-сайті університету у розділі «Абітурієнтам/Приймальна комісія» (<https://vstup.knu.ua/>). КНУТШ укладено договори про міжнародне та внутрішнє наукове, педагогічне і культурне співробітництво, активно працюють програми міжнародної академічної мобільності. Процедура визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, має інституційний і системний характер, є чіткою, прозорою та зрозумілою для здобувачів ОП, забезпечує їх надійність і валідність, повною мірою відповідає принципам об'єктивізму, студентоцентризму та автономії ЗВО, актуальна інформація про програми академічної мобільності регулярно й своєчасно доводиться до відома здобувачів ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони: ЕГ звертає увагу на ускладнену для зовнішнього користувача навігацію офіційним веб-сайтом КНУТШ для пошуку актуальної інформації про структуру і зміст ОП «Економічна кібернетика», профільну кафедру; як рекомендація, оновити активні посилання зі стартової веб-сторінки КНУТШ на веб-сторінку ЕФ, на якій вже створено ефективну інформаційну структуру веб-ресурсу факультету, кафедр й ОП. Останнім часом можливості залучення здобувачів за даною ОП до програм внутрішньої та міжнародної академічної мобільності суттєво ускладнилися у зв'язку з карантинними обмеженнями під час пандемії 2019-2021рр., а також військовою агресією від 24.02.2022; рекомендуємо продовжити процес пошуку грантових програм, їх аналізу та написання грантових заявок НПП та здобувачами. Існують невикористані резерви поповнення контингенту здобувачів на ОП за рахунок вступу випускників коледжів на старші курсу або на перший курс за скороченою програмою; ЕГ рекомендує гаранту і групі забезпечення ОП розглянути таку можливість та для збереження якості підготовки й вирівнювання освітньої траєкторії цієї категорії вступників доцільним вважаємо організацію компенсаційних курсів з базових дисциплін 1-2 курсів навч. плану ОП. Процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, на ОП застосовуються фрагментарно й несистемно; рекомендуємо активніше популяризувати, мотивувати й заохочувати здобувачів ОП щодо участі у заходах і проєктах з неформальної освіти та мобільності (на кафедральних, факультетських, університетських та інших ресурсах), а також НПП з групи забезпечення щодо урізноманітнення форм та методів освітнього процесу за даною ОП та задля релевантного врахування цих РН під час викладання дисциплін у формальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Загалом, освітня програма має значний рівень узгодженості за підкритеріями 3.1, 3.2 і 3.3 та достатньо мірою узгоджена за підкритерієм 3.4, так як: (1) потребують подальшого розвитку внутрішні та міжнародні зв'язки за ОП «Економічна кібернетика» задля обміну досвідом між здобувачами і НПП КНУТШ та інших ЗВО України і світу; (2) бажано активізувати залучення здобувачів до моніторингу освітніх і професійних платформ (проєкти, молодіжні обміни, тренінги, школи розвитку тощо) та участі у них з можливістю отримати додаткові hard skills, soft skills і transferable skills, які доповнюють й урізноманітнюють ПРН, які декларуються цією ОП. Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів та їх контексту дозволило встановити, що освітня діяльність за програмою «Економічна кібернетика» загалом відповідає Критерію 3 з недоліками, що не є суттєвими. Рекомендації є досяжними.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

ЕГ дійшла висновку, що освітній процес у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка реалізовано на належному рівні, що передбачає використання різноманітних форм та методів навчання і викладання в залежності від специфіки кожної дисципліни. Форми та методи навчання на ОП «Економіка бізнесу» відповідають Положенню про організацію освітнього процесу (<https://tip.de/oto2s>). Навчання на ОП «Економічна кібернетика» відбувається тільки на денній формі. Викладання засновано на базі студентоцентрованого підходу. Викладачі мають власні розробки лекційних і практичних матеріалів, володіють новітніми методами і прийомами викладання дисциплін, які застосовують під час проведення занять. Всі дисципліни, які викладаються на кафедрі, забезпечені навчально-методичними комплексами. Кафедра має сучасну матеріально-технічну базу. Завдяки міжнародного проекту Темпус кафедра економічної кібернетики спільно з кафедрою менеджменту інноваційної та інвестиційної діяльності має сучасний комп'ютерний клас (10 ПК, сервер, принтер). Все обладнання є сучасним і повністю відповідає потребам навчального процесу. Це позитивно позначилось на ефективності проведення занять. Всі курси викладаються за допомогою технічних засобів навчання, а 80% практичних і лабораторних занять проводяться в комп'ютерних класах з використанням сучасних ПЕОМ та програмного забезпечення Mathematica, MS Excel, MS Office, Statistica, SPSS, Powersim, Eviews, M.Project, Project Expert, "FAST", SAP R/3, R-studio, Peltarion, MathType, SAP BI, SAP ERP, Gretl, Deductor Academic, 1С Предприятие (модуль "Електронна комерція") тощо. Під час спілкування з керівництвом університету і здобувачами було зазначено, що для вдосконалення навчальної програми проводяться зустрічі зі стейкхолдерами і здобувачами освіти, крім того, з цією ж метою проводяться анкетування здобувачів. Принцип студентоцентрованого підходу, зазначеного в ОП, потребує створення оптимальних умов для реалізації в освітньому процесі через: присутність вибіркової компоненти (63 кредити ECTS) та дає можливість обирати дисципліни за бажанням у відповідності із «Положенням про порядок реалізації студентами Київського національного університету імені Тараса Шевченка права на вільний вибір навчальних дисциплін» (<https://bit.ly/3okwE1Z>); здійснювати право на академічну мобільність відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність Київського національного університету імені Тараса Шевченка (<https://bit.ly/3uqhppC>); використовувати диференційовані способи представлення матеріалу та технологій викладання; застосовувати комфортні для студента форми та методи надання освітніх послуг, реалізувати право на академічну мобільність; тощо. Результати анкетування загалом показують, що студенти задоволені наявними методами навчання й викладання на ОП (<https://bit.ly/3AVKpHZ>, <https://bit.ly/32s1o8P>, <https://bit.ly/35a6F5V>, <https://bit.ly/3VemNQq>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Заявлена ОП є головним джерелом інформації стосовно змісту, цілей, завдань і результатів навчання, в ній зазначено ОК та результати навчання. У кордонах певних ОК вказаної ОП інформацію відносно цілей, змісту, передбачуваних результатів навчання, порядку й критеріїв оцінювання, згідно Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ (<https://bit.ly/3m96lt2>), студенти одержують знайомлячись з анотаціями, РПНД обов'язкових та вибірових дисциплін (<https://bit.ly/3Jp5Hlj>). Використання сайтів викладачів, наприклад сайт проф. Савицького А. В. (<https://bit.ly/3Aw1NSx>) як додаткових каналів комунікації вже стало повсякденною практикою. Конкретну інформацію стосовно методів та прийомів засвоєння ОК, порядку оцінювання, передбачуваних результатів навчання, студенти одержують на початку та в процесі навчання безпосередньо від викладачів, на випускових кафедрах та кафедрах, котрі забезпечують навчальний процес. На організаційних зібраннях перед початком виробничої практики студентам надається ознайомча інформація та програма практики, а ще критерії оцінювання результатів її проходження. Ця ж інформація також міститься у методичних рекомендаціях до організації та проведення виробничої практики (<https://bit.ly/3GZ9WD3>). Повідомлення про критерії оцінювання кваліфікаційної роботи бакалавра (<https://bit.ly/3KHovus>) міститься у відповідних методичних рекомендаціях. Для швидкого інформування здобувачів стосовно поточної їх успішності та оновлення навчального контенту використовуються ресурси у Інтернет. Визначені можливості та порядок перескладання у випадках негативних результатів або встановлення порушень академічної доброчесності. Силабуси навчальних дисциплін в діяльності університету не використовуються.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Протягом усього процесу навчання освітня та дослідницька компоненти ОП цілком органічно поєднуються, адже отримання теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей потрібні для здійснення здобувачами їх власних наукових і прикладних досліджень. Дослідницькі компетентності здобувачі набувають при опануванні дисциплін обов'язкового блоку, котрі сполучають освітню та наукову складові: «Вступ до університетських студій», «Науковий образ світу», «Філософія», «Економічна кібернетика». Виробнича практика окреслює здійснення здобувачами самостійних наукових та прикладних досліджень. Тематика наукових напрямків досліджень кафедри відповідають тематиці індивідуальних завдань та кваліфікаційних робіт за вибором здобувачів і дозволяють їм

приєднатися до досліджень, котрі здійснюють науковці кафедри. За останні 8 років кафедрою економічної кібернетики опубліковано 54 монографії, більше 530 статей, з них 360 статей – у фахових виданнях України, 167 статей – у зарубіжних виданнях, 58 статей реферуються у міжнародних наукометричних базах даних Scopus та Web of Science, відбувся захист 3 докторських та 13 кандидатських дисертацій, що свідчить про значний науковий потенціал. В рамках реалізації наукових тем кафедри та індивідуальних тем досліджень викладачів студенти під час освітнього процесу на ОП беруть участь у всеукраїнських та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт та проєктів. На сторінці кафедри є окремий розділ “Здобутки студентів”, де представлені результати студентів ОП у різноманітних конкурсах і олімпіадах. Варто відзначити, що окремі випускні проєкти студентів отримали підтримку роботодавців, що виражається у впровадженні результатів досліджень в практичній діяльності підприємств і установ. На економічному факультеті успішно функціонує Рада молодих вчених, метою якої є активне сприяння науковій діяльності студентів та аспірантів. Посиленню науково-практичної спрямованості навчального та дослідницького процесів слугує створення платформи для взаємодії між студентами і стейкхолдерами для створення кадрового резерву, здобуття досвіду та апробації результатів наукових досліджень студентів. Серед факультетських профільних для студентів даної ОП наукових заходів є конференції, що проводяться на постійній основі (<http://econom.univ.kiev.ua/science/conferences/>), Міжнародний форум EFBM «Економіка. Фінанси. Бізнес. Управління» (<https://efbm.org/>). За результатами участі в наукових заходах студенти мають можливість публікувати результати наукових досліджень у співавторстві зі своїми науковими керівниками та іншими НПП (в т.ч. і представниками зарубіжних ЗВО). Заслужує на увагу підтверджений випускниками ОП факт, що дослідницька співпраця не завершується терміном навчання здобувачів, а продовжується і у подальшому в іншому статусі і на іншому рівні.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

ЕГ визначено, що на факультеті існує система регулярного перегляду та оновлення робочих програм освітніх компонентів ОП, що здійснюється викладачами, які читають відповідні навчальні дисципліни, причому контроль здійснюється НМК факультету. Тематичні плани та зміст НД постійно вдосконалюються на основі дослідницької роботи НПП та впровадження результатів власних наукових досліджень, які відповідають ОК, участі у програмах академічної мобільності, зарубіжних стажуваннях, консультацій із потенційними роботодавцями, випускниками, студентами. Так, на основі участі у семінарі Seminar for Bologna and Higher Education Reform Experts: “Research-based Education: Strategy and Implementation” (Будапешт, 5-7 листопада 2012 року) та наукового стажування “Research-based education” (Бат, Велика Британія, 28 листопада-5 грудня 2016 року) д.е.н. доц. Ставицьким А. В. змінено структуру самостійних проєктів з дисциплін «Методи комп’ютерного моделювання економічної інформації», «Системи обробки економічної інформації», що передбачають проведення наукового дослідження під час їх виконання. Д.е.н. доц. Харламова Г. О. брала участь у Проєкті “National Creative Entrepreneurship Development Center” within the Creative Spark program of the British Council (Wider Europe) (2019/2020). Долучення компоненти креативного мислення у студентства викликало необхідність розгляду цієї тематики в рамках дисципліни «Вступ до університетських студій». Дисципліна була оновлена за напрямом розвитку лідерських навичок, навичок роботи в групі та загалом розуміння софт скілз на основі роботи в проєкті Британської ради Higher Education Leadership Development Programme (2016/2019) та стажуванні у Leadership foundation for HE (London, UK, British council grant) (лютий, 2018). На основі сучасної практики, що презентується на конференціях провідних виробників програмного забезпечення для бізнесу (SAP, IBM, Oracle) д.е.н. доц. Черноус Г. О. оновлює зміст навчальних дисциплін «Системи підтримки прийняття рішень» та «Дейтаманінг – інтелектуальний аналіз даних». Черноус Г. О. у 2016 р. пройшла наукове стажування на тему «Аналітика з SAP» в Університеті м. Потсдам, Німеччина. На кафедрі розроблено концепцію створення електронних підручників. Вона базується на створенні Інтернет-незалежної програми. На основі цієї концепції створено електронні підручники “Часові ряди” (автор Ставицький А. В.) та “Системи обробки економічної інформації” (Черняк О. І., Ставицький А. В., Черноус Г. О.). Важливою формою наукової та науково-практичної актуалізації змісту ОК ОП є регулярна науково-педагогічна колаборація із зарубіжними ЗВО, постійна співпраця з органами державного управління та бізнесу. Кожного року переглядаються теми кваліфікаційних робіт бакалавра. Також з’ясовано, що у навчальному процесі було використано розроблене викладачами кафедри програмне забезпечення.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов’язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ЕГ дійшла висновку, що інтернаціоналізація діяльності ЗВО здійснюється через: закордонні стажування викладачів; академічну мобільність викладачів та студентів відповідно до п. 11 Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<https://bit.ly/3m96lt2>); участь у міжнародних зарубіжних конференціях, форумах, семінарах; практику спільних наукових досліджень та публікацій у співавторстві із зарубіжними вченими; участь у навчальному процесі запрошених професорів із зарубіжних ЗВО; наявність відкритого доступу викладачів та студентів з локальної мережі університету до численних міжнародних науково-інформаційних ресурсів: регулярного доступу до ресурсів Scopus, Web of Science, платформи Springer Nature; тестового доступу на пільгових умовах до численних науково-інформаційних платформ. Особливо варто відзначити участь кафедри економічної кібернетики у програмі SAP University Alliances, в якій беруть участь більше 3500 ЗВО у 113 країнах по всьому світу. Ці можливості дозволяють студентам врахувати світові наукові надбання в галузі економіки у навчальній діяльності. Кафедра економічної кібернетики має давні тісні наукові зв’язки з багатьма зарубіжними ЗВО з Німеччини, Фінляндії, Швеції, Литви, Чехії, Польщі, Туреччини, Великої Британії, Греції,

Угорщини. Викладачі з зарубіжних університетів (J.Windsperger (Vienna), A.Moscardini, (Northumbria), A. Chochia (Tallinn), E.Popescu, (Sibiu), D.Nemes (Brno)) на запрошення кафедри прочитали лекції студентам економічного факультету та ОПП. З 2009 року кафедра економічної кібернетики проводить щорічну Міжнародну науково-практичну конференцію "Прогнозування соціально-економічних процесів" (ПСЕП). У програмі розвитку кафедри економічної кібернетики на 2020-2025 роки значну увагу приділено міжнародному співробітництву, зокрема, розвиток міжнародного наукового обміну шляхом стажування викладачів, студентів та аспірантів у провідних закордонних навчально-наукових центрах; запрошення провідних зарубіжних учених для виступів та читання лекцій з перспективних і проблемних напрямів економіко-математичного моделювання; проведення кафедрою міжнародних наукових конференцій за участю провідних зарубіжних учених.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильні сторони: Перевагою даної ОП є активна участь викладачів та студентів у науковій діяльності, зокрема щодо публікації наукових статей, участі у конкурсах наукових робіт. Здобувачі поінформовані щодо структури навчальних дисциплін, критеріїв оцінювання за компонентами, порядку і термінів здійснення контрольних заходів. Під час карантину і воєнного стану організовано дистанційне навчання з використанням сучасних технологій і власного програмного забезпечення. Студенти мають можливість здійснювати публікації у виданнях університету і це заохочується викладачами. Є взаємодія роботодавців, випускників, викладачів і студентів щодо змісту ОП і організації навчального процесу. Відбувається щорічне оновлення і перегляд РПНД. На кафедрі розроблено концепцію створення електронних підручників. Перспективним є участь викладачів кафедри у міжнародних наукових і освітніх проектах, а студентів у програмах академічної мобільності і подвійного дипломування.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони: 1. Відсутність єдиної освітньої платформи для дистанційного навчання. 2. Відсутність силабусів. Рекомендації: ЕГ рекомендує здійснити ряд заходів, які будуть сприяти покращенню процесів навчання і викладання за освітньою програмою, серед яких наступні: 1. Для зручності студентів, забезпечення прозорості оцінювання і контролю з боку адміністрації університету реалізувати на рівні університету або економічного факультету єдину освітню платформу для дистанційного навчання. 2. Зважаючи на орієнтацію РПНД більшою мірою на викладачів, запровадити силабуси або розширені анотації дисциплін як більш зручну форму для розуміння студентами змісту дисципліни, запланованих ПРН і вимог викладача щодо організації навчального процесу і комунікації (передусім для вибіркового ОК). 3. Збільшувати перелік дисциплін, що викладаються англійською мовою, що дасть можливість залучення іноземних студентів на ОП, а також можливість організації програм подвійного дипломування з іноземними університетами.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

У ході роботи з критерієм 4, ЕГ дійшла до висновку, що ОП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 4.1-4.5 щодо навчання і викладання за освітньою програмою та відповідає рівню В. Сильні сторони: Перевагою даної ОП є активна участь викладачів та студентів у науковій діяльності, зокрема щодо публікації наукових статей, участі у конкурсах наукових робіт. Здобувачі поінформовані щодо структури навчальних дисциплін, критеріїв оцінювання за компонентами, порядку і термінів здійснення контрольних заходів. Під час карантину і воєнного стану організовано дистанційне навчання з використанням сучасних технологій і власного програмного забезпечення. Студенти мають можливість здійснювати публікації у виданнях університету і це заохочується викладачами. Є взаємодія роботодавців, випускників, викладачів і студентів щодо змісту ОП і організації навчального процесу. Відбувається щорічне оновлення і перегляд РПНД. На кафедрі розроблено концепцію створення електронних підручників. Перспективним є участь викладачів кафедри у міжнародних наукових і освітніх проектах, а студентів у програмах академічної мобільності і подвійного дипломування. Слабкі сторони: 1. Відсутність єдиної освітньої платформи для дистанційного навчання. 2. Відсутність силабусів. Рекомендації: ЕГ рекомендує здійснити ряд заходів, які будуть сприяти покращенню процесів навчання і викладання за освітньою програмою, серед яких наступні: 1. Для зручності студентів, забезпечення прозорості оцінювання і контролю з боку адміністрації університету реалізувати на рівні університету або економічного факультету єдину освітню платформу для дистанційного навчання. 2. Зважаючи на орієнтацію РПНД більшою мірою на викладачів, запровадити силабуси або розширені анотації дисциплін як більш зручну форму для розуміння студентами змісту дисципліни, запланованих ПРН і вимог викладача щодо організації навчального процесу і комунікації (передусім для вибіркового ОК). 3. Збільшувати перелік дисциплін, що викладаються

англійською мовою, що дасть можливість залучення іноземних студентів на ОП, а також можливість організації програм подвійного дипломування з іноземними університетами. Рекомендації є цілком досяжними і відповідають стратегічним цілям університету.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів в КНУТШ визначені пп.4 і 7 «Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ», пр.№15 ВР КНУТШ від 11.04.2022 (<https://bit.ly/3RZniUz>). ЕГ відмічає системний інституційний підхід з боку КНУТШ загалом та економічного факультету і профільної кафедри зокрема, а саме: (1) система оцінювання знань студентів включає комплекс поточних і підсумковий контроль, що конкретизуються для кожного ОК з навч. плану ОП у робочих програмах (РП) дисциплін, які складаються НПП уніфіковано для університету згідно з чинною Інструкцією, <https://bit.ly/3EKWJzC> (Ухвала ВР КНУТШ від 30.06.2017); (2) РП усіх ОК розміщено у вільному доступі на сайті ф-ту (<https://bit.ly/3gfhHfG>); (3) РП ОК обов'язково містить структуровану інформацію про (<https://bit.ly/3uNYJDk>): мету, стислу анотацію та основні навчальні цілі (завдання) (п.1-4); формулювання РН ОК викладено чітко, прозоро й зрозуміло для здобувачів та узгоджено, з одного боку, з інформацією про форми/методи/технології викладання/навчання та з методами оцінювання (п.5), а з другого, деталізується їх відповідність ПРН ОП згідно з матрицею 5.1 (п.6); бальна оцінка за усі ПРН має логічний і збалансований розподіл; схема формування системи бальних оцінок (п.7) дає вичерпну інформацію про критерії оцінювання поточних і підсумкового контролів з дисципліни; структура курсу у розрізі форми занять і видів робіт є достатньо інформативною (п.8); (4) інформування здобувачів про критерії оцінювання та форми контрольних заходів здійснюється на першому занятті з дисципліни, що регламентовано Положенням «Про порядок оцінювання знань студентів», та підтверджено на зустрічах ЕГ з фокус-групами «Здобувачі» і «Академ. персонал». Підсумковий контроль включає семестровий контроль і державну атестацію студента. Семестровий контроль проводиться у формі семестрового екзамену або заліку з конкретного ОК з ОП; оцінювання знань студентів здійснюється паралельно за 4-бальною національною шкалою і за 100-бальною накопичувальною шкалою ЄКТС; застосовувані форми контролю регламентуються ОП, яку розміщено у відкритому доступі на веб-сайті економічного факультету (<https://bit.ly/3VCP0hR>). Актуалізовані графік осв. процесу та розклад занять і сесії розміщено у відкритому доступі (<https://bit.ly/3D3hntD>). Гарант ОП, адміністрація профільної кафедри і факультету практикує збір інформації щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів на регулярній основі, використовуючи офіційні онлайн-ресурси, через які організовано зворотний зв'язок зі здобувачами (<https://bit.ly/3ScSa41>). Отримана інформація регулярно обговорюється на засіданнях профільної кафедри і враховується для подальшого вдосконалення освітнього процесу на ОП «Економічна кібернетика» (<https://bit.ly/3gcZuQ5>). ЕГ дійшла висновку, що форми і методи контрольних заходів є прозорими, зрозумілими та дозволяють релевантно перевірити досягнення задекларованих в ОП ПРН.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здобувачів ОП здійснюється згідно вимог чинного Стандарту ВО спец. 051 «Економіка» (затверджено наказом МОНУ за №1244 від 13.11.2018) у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи бакалавра та комплексного підсумкового іспиту з економічної кібернетики. Інформація про підсумкову атестацію здобувачів ОП знаходиться у вільному доступі (<https://bit.ly/3ToalF6>). Разом ці дві форми атестації забезпечують комплексний характер, об'єктивно і надійно визначають рівень підготовки бакалаврів зі спеціальності 051 Економіка з урахуванням освітнього фокусу за програмою «Економічна кібернетика»: (1) на захисті випускної роботи перевіряються вміння коректного застосування аналітичних та статистичних методів в аналізі будь-якої сфери економіки (ПРН4, ПРН7, ПРН8, ПРН12, ПРН15, ПРН16, ПРН19, ПРН25, ПРН27, ПРН28); (2) комплексний підсумковий іспит здійснюється в письмовій формі, шляхом розв'язання теоретичних та практичних завдань із застосуванням аналітичних та статистичних методів аналізу різних видів економічної діяльності (ПРН1, ПРН4, ПРН5, ПРН7, ПРН12, ПРН13, ПРН14, ПРН16, ПРН19, ПРН22, ПРН24, ПРН27, ПРН28). ЕГ, провівши аналіз наданої документації щодо атестації здобувачів ОП («Методичні вказівки до виконання, оформлення та захисту кваліфікаційних робіт бакалавра для студентів ОПП «Економічна кібернетика», 2021р., <https://bit.ly/3VITD5s>; Програма підсумкового кваліфікаційного іспиту, <https://bit.ly/3s9mAtG>; приклади бакалаврських робіт (вибірково) за 2021 та 2022 роки та списки тем бакалаврських робіт за 2020-2021 н.р. та 2021-2022 н.р., <https://bit.ly/3eLFPpZ>), дійшла висновку, що форми атестації здобувачів повністю відповідають вимогам стандарту ВО за спеціальність 051 Економіка.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження

результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Відомості щодо проведення контрольних заходів (КЗ), які забезпечують об'єктивність оцінювання та неупередженість екзаменаторів, визначені у п.7 «Полож. про орг-ю освіт. процесу в КНУТШ» (<https://bit.ly/3yR7MDu>) та РП дисциплін (КЗ проводиться більш ніж одним оцінювачем; цей факт було підтверджено на зустрічі ЕГ з фокус-групами «Здобувачі», «НПП», «Адмін. персонал», «Керівництво ЗВО»). Терміни і форми проведення КЗ доступні для перегляду в графіку освіт. процесу й особистих електор. кабінетах (<https://bit.ly/3mdJxIw>). У вільному доступі інфо про підсумкову атестацію (ПА) здобувачів ОП (<https://bit.ly/3ToalF6>). Під час проведених ЕГ зустрічей підтверджено факт озайомлення зд-чів з процедурою проведення КЗ на початку вивчення дисципліни. У разі об'єктивної неможливості проведення поточного і підсумкового оцінювання в офлайн-форматі (пандемія 2020-2021рр., військова агресія 2022р.), у КНУТШ запроваджується змішаний або дистанційний формат, який регламентується та процедурно врегульовується «Тимчасовим порядком проведення ЗЕС та ПА з вик-ням технологій дист. навч.» (<https://bit.ly/3s5F5PJ>). ЕГ констатує, що в КНУТШ змішаний/дистанційний формат освіт. процесу організовано із застосуванням різних платформ, зокрема Google meet, Zoom, Google classroom. Під час зустрічі проректор Гожик А. дав ЕГ таке роз'яснення щодо відсутності єдиної в КНУТШ платформи дистанц. навч.: (1) були невдалі спроби створення такої єдиної онлайн-платформи із залученням стороннього виконавця, але від цього проекту ун-т осмислено відмовився з причини того, що охоплення усього різноманіття нюансів для підготовки за різними ОП є надскладною задачею, для вирішення якої на сьогодні бракує ресурсів; (2) в ун-ті застосовуються асинхронні безкоштовні онлайн платформи, які кожний ф-т вибирає самостійно з урах. специфіки ОП, зокр. на цій ОП - платформи Google-classroom, Google-диск, Zoom. За словами гаранта ОП, здоб-чам надається доступ до навч. матеріалів на Google-диску, завдання висилаються на корпоративну пошту групи або напряму в Телеграм, для оцінювання вик-ться Google-форми (КНУТШ має ліцензії з розширеним функціоналом Zoom і Google meet). У КНУТШ здійснюється системний захист прав і свобод здоб-чів щодо об'єктивності оцінювання їх навч. здобутків і врегулювання конфлікту інтересів, що врегульовується чинним «Порядком» (<https://bit.ly/3D86jvi>); організовано зворотний зв'язок із адміністрацією ф-ту (<https://bit.ly/3ScSa41>). Під час зустрічей ЕГ з НПП і здоб-чами підтверджено приклади із ВС (перездача заборгованостей комісії) і релевантність цих процедур на ОП, зокрема, за інфо ст. 4к. Костовецького Є., у 2019/20н.р. була скарга на якість викладання дисц. «Екон. інф-ка». Гарант ОП за згодою зав. відповідної каф. замінив лектора цієї дисц. і за фідбеком від студентів ситуацію було врегульовано. ЕГ дійшла висновку, що процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів в КНУТШ системно врегульовані на інституційному рівні, послідовно дотримуються під час реалізації ОП та є дієвими.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності (АД) у КНУТШ системно регулюються док-ми: Полож. про орг-ю освіт. процесу (п.9.8, 10.7), Полож. про систему забезпечення якості освіти та освіт. процесу (<https://bit.ly/3qVsi11>), Етичний кодекс універ-кої спільноти (<https://bit.ly/3zVpKTA>), Полож. про систему виявлення та запобігання академічному плагіату (<https://bit.ly/3ooxhaS>). Відповідну інфо та відеопрезентації для здоб-чів про правила освіт. процесу в ун-ті та на економ. ф-ті розміщено у вільному доступі на сайті: «Ф-т/Студенту/Орг-я навч. процесу» (<https://bit.ly/3DoFnXu>). Вказані нормат. док-ти повною мірою регламентують процедури дотримання та відповідальність учасників освіт. процесу за порушення АД. АД популяризується в КНУТШ через постійну систематичну роз'яснювальну роботу із здоб-чами ОП з боку кураторів груп, гаранта і ГЗ ОП, адміністрації економ. ф-ту, дорадчих кафедральних, факультетських і загально-університетських органів (наук.-метод. комісії, відділ підготовки та атестації НПК, сектор моніторингу якості освіти тощо), Наглядової Ради, ректора та Вч.Р КНУТШ. Проведені ЕГ зустрічі з різними фокус-групами підтвердили обізнаність учасників щодо суті АД, зокр., у фокус-групі «Студактив» повідомили про популяризацію АД (курс лекцій «АД в європейському освіт. і наук. просторах: багатовимірна імерсивна модель» А. Артюхова, члена НАЗЯВО як запрошеного лектора (<https://bit.ly/3MhQcTz>). Перевірка результатів наук. досліджень (індивід., курсових та кваліф. робіт) відбувається через застосування ліцензованого сервісу пошуку ознак плагіату Unicheck (КНУТШ укладено договір про співпрацю від 26.04.2018). Безкоштовні послуги на виявлення академ. плагіату в бакалаврських роботах на етапі їх допуску до захисту із використанням даної системи надає структурний підрозділ КНУТШ, який також формує репозиторій кваліфікаційних робіт з результатами їх перевірки на плагіат. Окрім цих інституційних заходів із запобігання АД, здобувачі ОП самостійно здійснюють технічну перевірку з використанням демо-версій загальнодоступного ПЗ. Виходячи з інформації від фокус-групам, за період навчання у здоб-чів ОП випадків порушення АД виявлено не було. ЕГ встановила факт-приклад політики «нульової толерантності» з боку гаранта і групи забезпечення ОП щодо їх реакції на можливе порушення АД (зі слів ст. зк. Воронцової Д.): дисц. «Програмування», ст. 1к. Шуба Д. (відмінник навч.), сесія 2020/21н.р. в дист. формі (пандемія); студент надіслав фото екзамен. роботи - екзаменатор, запідозривши прояв плагіату, виставив мінімальну оцінку 60 балів; Шуба Д. звернувся через куратора до гаранта ОП по роз'ясненню, після чого подав письмову заяву на ім'я декана про незгоду з оцінкою; створена деканом комісія (гарант ОП, заст. декана, зав. каф., де працює лектор) встановила самостійність і оригінальність роботи та ухвала підвищити екзамен. оцінку до 90 балів (відмінно). ЕГ дійшла висновку, що КНУТШ здійснює дієву й ефективну сист. забезпечення АД на рівні ун-ту і ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильні сторони: Керівництво КНУТШ, економічного факультету та НПП кафедри економічної кібернетики є відкритими до спілкування. Контрольні заходи та оцінювання здобувачів ОП регламентуються інституційно й системно відповідними положеннями та нормативними документами, що знаходяться у відкритому доступі на офіційних веб-сайтах університету, факультету та кафедри. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів ОП визначені в робочих програмах дисциплін, які розміщено у вільному для студентів доступі на офіційному веб-сайті. Правила проведення контрольних заходів є доступними, валідними, чіткими і зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу, що забезпечує об'єктивність оцінювання результатів знань здобувачів. Академічна доброчесність учасників освітнього процесу КНУТШ забезпечується нормативними документами, положеннями, наказами та підкріплюються систематичною роз'яснювальною роботою з боку кураторів, гаранта і групи забезпечення ОП. Здобувачі мають безоплатний доступ до ліцензійного сервісу Unicheck та інших загальнодоступного ПЗ, через які відбувається перевірка і самоперевірка їх письмових робіт. Між групою забезпечення і здобувачами ОП налагоджено конструктивний діалог щодо дотримання відповідної якості навчально-наукового продукту (затвердження тем та виконання завдань курсових робіт, кваліфікаційних робіт бакалаврів, підготовки та участі у наукових заходах з урахуванням наукових та професійних побажань здобувачів тощо); починаючи з першого курсу і протягом усього навчання, серед здобувачів ОП проводиться систематична роз'яснювальна робота щодо дотримання принципів академічної доброчесності, які популяризують та імплементують через відкриті онлайн ресурси, гостьові лекції, поточні аудиторні заняття. В умовах карантину та війни освітній процес на ОП проходить у повному обсязі відповідно до затвердженого розкладу з використанням платформ Google-classroom, Google-диск, Zoom.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони: Відзначаючи чіткість і зрозумілість правил проведення контрольних заходів і структурованості очікуваних результатів навчання з окремих ОК, які регламентуються робочими програмами навчальних дисциплін, ЕГ одночасно звертає увагу на високу «навчально-методичність» формулювання цих позицій, а тому «важкість» їх релевантного сприйняття здобувачами. Як рекомендацію ЕГ пропонує гаранту і групі забезпечення ОП переглянути питання щодо доцільності розробки зрозумілого для здобувачів документу з викладенням інформації у спрощеній формі, зокрема, на кшталт силабусу.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Загалом освітня програма «Економічна кібернетика» має значний рівень узгодженості за підкритеріями 5.1, 5.2 та 5.4 і достатньо високою мірою узгоджена за підкритерієм 5.3. Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів та їх контексту дозволило встановити, що освітня діяльність за ОП «Економічна кібернетика» загалом відповідає Критерію 5 з недоліками, що не є суттєвими. Рекомендації є досяжними.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

У результаті проведення експертизи ОП, детального аналізу Зведеної інформації про викладачів ОП (таблиця 2), додаткової інформації наданої гарантом програми та під час роботи у фокус-групі експертна група виявила, що переважно усі викладачі які читають на ОП мають відповідну базову освіту, науковий ступінь або вчене звання за спеціальністю; згідно графіку, але рідше як через 5 років, проходять курси підвищення кваліфікації терміном не менше 1 місяця, мають сертифікати проходження онлайн-курсів на платформах. ЕГ дійшла висновку, що ОП повною мірою відповідає чинним вимогам щодо рівня кваліфікації викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми. Серед викладачів кафедри практично всі мають науковий ступінь та всі мають фахові публікації з тематики підготовки фахівців за освітньою програмою. Серед викладачів кафедри (18 осіб) 7 докторів економічних наук та 10 кандидат наук. Викладачі кафедри здійснюють керівництво аспірантами, беруть участь в атестації кадрів вищої кваліфікації і залучають аспірантів до викладацької роботи (на участі з випускниками ОП бувша асп.Ю.Ярмоленко підтвердила, що по завершенню аспірантури залучена до викладання на кафедрі). ЕГ дійшла висновку, що

академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір викладачів ОНП здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту», а також Порядку конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у Київському національному університеті ім. Тараса Шевченка (<https://bit.ly/2WEnToh>). Для обрання на посаду, як правило, перший рік роботи фахівця зараховується за наказом, а після першого року роботи – через оголошення конкурсу на заміщення вакантної посади з оприлюдненням вимог до претендента, які включають досвід науково-педагогічної роботи, наявність сертифікату зі знання іноземної мови, а також наукового ступеня, вченого звання, наукових й навчально-методичних публікацій у фахових виданнях за останні роки, підтвердження проходження підвищення кваліфікації, стажування. Претендент має підтвердити власну кваліфікацію через проведення публічної лекції з обраної та узгодженої з керівництвом кафедри тематики, або науковою доповіддю, яка є відкритою для всіх бажаючих. Після лекції (або наукової доповіді) важливою частиною є публічне активне обговорення членами кафедри та присутніми. Формально це фіксується в протоколі засідання кафедри та підписанням заключного висновку щодо відповідності претендента рекомендованим кваліфікаційним характеристикам вакантної посади. Згідно чинних вимог нормативних актів та настанов/розпоряджень керівництва ЗВО всі процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОНП. Для прийняття позитивного рішення процедури конкурсного відбору віддають переваги, якщо у претендента є попередній досвід викладання, науковий рівень представлених публікацій, їх індексація в провідних наукометричних базах даних, наявність методичного доробку з частин освітніх компонентів в межах ОП, розмір фактичного педагогічного навантаження, участь у підготовці кандидатів (докторів філософії) та докторів наук тощо. Переважна більшість дисциплін обов'язкових компонентів ОП забезпечені науково-методичними працями викладачів, які складаються переважно із навчально-методичних рекомендацій до практичних і лабораторних робіт та в меншій мірі - навчальних посібників, підручників або монографій. ЕГ дійшла висновку, про прозорість та ефективність процедур конкурсного добору викладачів, які дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми. ЕГ дійшла висновку, що процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час зустрічей у фокус-групі з роботодавцями, аналізу відомостей самооцінювання встановлено, що їх дійсно залучають до організації та реалізації освітнього процесу. На факультеті залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу здійснюється на основі Положення про Ради роботодавців у КНУ ім. Тараса Шевченка (<https://bit.ly/3A9C424>); збору та розгляду відгуків роботодавців на засіданнях кафедри та робочій групі ОП; зустрічей студентів з випускниками, які виступають роботодавцями, у межах Alumni Club EF (<https://bit.ly/3DTi6uM>); співпраці з міжнародною компанією GENESIS, (приклад співпраці наведено <https://bit.ly/3A6S9FV>); участі роботодавців у заходах кафедри та факультету, зокрема, на Днях кар'єри (<https://bit.ly/2YiKm3>). Під час особистого спілкування ЕГ з роботодавцями було заявлено про постійне піклування роботодавців особливостями реалізації ОП та її посилення зв'язку з практикою. ЕГ дійшла висновку, що заклад вищої освіти, і, зокрема, економічний факультет КНУ ім. Тараса Шевченка, повною мірою, коректно та ефективно залучає роботодавців до реалізації освітнього процесу. ЕГ дійшла висновку, що КНУ ім. Тараса Шевченка та його економічний факультет залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Традиційно на кафедрі практикам надається дозвіл на читання лекцій (незалежно від наявності у них наукового ступеню). Так, в результаті спілкування з роботодавцями було підкреслено про наявність тісних зв'язків кафедри з представниками бізнесу та управління. Майстер-клас проводив відомий український бізнесмен Євген Черняк (<https://bit.ly/3ou34X4>, відбувся тиждень лекцій від провідних компаній України (<https://bit.ly/2WCU07F>); майстер-класи від практиків бізнесу (<https://bit.ly/3l7FLL4>); день відкритих дверей в Центрі підприємництва «ДІЯ.БІЗНЕС» (<https://bit.ly/3B91VZj>) за участю студентів, що навчаються за програмою “Економічна кібернетика”. Присутні на зустрічі представники роботодавців - Думенко Т.В., Макушенко І.О., Ніколайчук С.А.; Рибалко В.В. - підтвердили їх активне залучення до навчального процесу. ЕГ дійшла висновку, що заклад вищої освіти, і, зокрема, економічний факультет КНУ ім. Тараса Шевченка, ефективно залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, зокрема, з кола потенційних та реальних роботодавців.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Економічний факультет КНУ ім. Тараса Шевченка постійно сприяє підвищення фахового рівня викладачів через направлення на стажування; сприяння навчання в докторантурі; преміювання за високі результати публікаційної активності (цей процес регулюється Наказом Ректора № 71-32 від 31.01.2014 р. «Про затвердження Положення про стимулювання співробітників КНУТШ за результатами наукової діяльності» (<https://bit.ly/3uCF325>)), а також Розпорядженням ректора «Про створення комісії з матеріального заохочення» від 10.12.2018 р., №113 (<https://bit.ly/3uCF325>); для підвищення індивідуального зростання та фахової підготовки створено Центр іноземних мов (<https://bit.ly/3l8jqU5>); (<https://bit.ly/3ix6NQL>); проводяться короткотермінові тренінги та навчальні активності, зокрема, з інтерактивних методик викладання (<https://bit.ly/3A8Gczu>) та використання програмного забезпечення (<https://bit.ly/2YibRBv>). Як було повідомлено члена ЕГ під час онлайн-зустрічей з викладачами, вони постійно проходять підвищення кваліфікації в Інституті підвищення кваліфікації (зі збереженням посадового окладу), а також за кордоном в межах академічної мобільності. Викладачі кафедри задіяні до наукової та експертної діяльності, так, проф. Ставицький А.В. є експертом експертом з реформування вищої освіти в рамках Болонського процесу (Erasmus office & HERE team), редактором журналу Ekonomika (Vilnius University). Кафедра підтримує тісні зв'язки з фахівцями з економічної кібернетики в Україні, зокрема, з кафедрою економічної кібернетики Донецького національного університету, Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна, Харківського національного економічного університету, Дніпропетровського національного університету, Львівського національного університету імені Івана Франка, Запорізького національного університету. ЕГ дійшла висновку, що економічний факультет КНУ ім. Тараса Шевченка сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, що забезпечує високий рівень реалізації ОП “Економічна кібернетика” ЕГ дійшла висновку, що КНУ ім. Тараса Шевченка та його економічний факультет дійсно сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми і через активну співпрацю з іншими організаціями.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Стимулювання викладацької майстерності має матеріальні та нематеріальні форми. На економічному факультеті КНУ ім. Тараса Шевченка, згідно чинного законодавства, нараховуються та сплачуються надбавки до посадового окладу за наукові ступені, вчені звання та стаж роботи, практикуються премії. Серед нематеріального заохочення, стимулювання та мотивації викладачів є сприяння їх науково-педагогічному кар'єрному зростанню через стимулювання участі у міжнародних наукових заходах за кордоном, проведення міжнародних фахових наукових заходів на базі університету, науково-педагогічне стажування; допомога у виданні наукових монографій і статей, навчальних підручників, посібників. Досягнення у науковій та педагогічній діяльності викладачі відзначаються державними нагородами, можуть отримати почесні звання, а також грамоти і подяки з боку МОН України. Формами нематеріального стимулювання також є грамоти і подяки ректора університету та декана факультету. Відповідно до Положення про стимулювання співробітників Київського національного університету імені Тараса Шевченка визначається «Кращий викладач року» (<https://bit.ly/3mhNcoS>). Викладачі кафедри є неодноразово нагороджувалися відзнаками з боку керівництва ЗВО. ЕГ дійшла висновку, що економічний факультет КНУ ім. Тараса Шевченка активно стимулює розвиток викладацької майстерності в межах ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильні сторони: Постійна увага до підвищення фахового рівня викладачів, тісна співпраця з роботодавцями, стимулювання до наукового зростання та викладацької майстерності. Позитивні практики: Значна увага до стимулювання публікаційної активності та підвищення інших показників наукової діяльності (публікацій у БД Scopus та WoS).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони: відсутні. Рекомендації: посилити поінформованість сайту факультету та кафедри щодо підвищення кваліфікації викладачів і співробітників.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

У ході роботи з критерієм 6, ЕГ дійшла до висновку, що ОПП має рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 6.1 - 6.6 та відповідає рівню А. До сильних сторін можна віднести: фаховий рівень викладацького складу кафедри, тісна співпраця з роботодавцями та значний персональний досвід участі викладачів в міжнародних проєктах. Позитивні практики: Значна увага до стимулювання публікаційної активності та підвищення інших показників наукової діяльності (публікацій у БД Scopus та WoS).

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Огляд матеріально-технічної бази відбувався за допомогою мультимедійних засобів - а саме відеоматеріалів та презентацій. Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ було з'ясовано, що ОП активно використовує широко розгалужену інфраструктуру Київського національного університету імені Тараса Шевченка. До таких об'єктів належить спорткомплекс, до складу якого входить басейн, який за словами Ляшенко Олени Ігорівни можуть вільно відвідувати студенти і викладачі. До інфраструктури ЗВО також належить студентська поліклініка, бібліотека ім. М.Максимовича й експериментальний простір Дія.Бізнес. Бібліотека Максимовича забезпечує вільний доступ до навчально-методичних матеріалів, для роботи з матеріалами обладнані робочі місця, до послуг студентів комп'ютерний клас, мистецька зала та вільний простір Nova Hub. ОП використовує аудиторний фонд економічного факультету, а також бібліотеку економічного факультету, бібліотечний фонд якої, за словами викладачів, постійно оновлюється. На зустрічі 1 Андрій Петрович Гожик запевнив, що вся територія ЗВО забезпечена вільним доступом до безпроводної мережі інтернет. Студенти та викладачі мають вільний доступ до наукових баз даних - Scopus, Web of Science, ScienceDirect, EBSCO та інш., що забезпечується в тому числі бібліотекою ім. М. Максимовича (<http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/title4.php3>). ЕГ з презентації встановлено, що навчально-методичні матеріали містяться в друкованому форматі у бібліотеці факультету. Оскільки на даному етапі ЗВО не має єдиного агрегатора, де зберігаються електронні версії навчально-методичних матеріалів - викладачі персонально розсилають матеріали, або розміщують на відкритих Google дисках. Для покращення якості дистанційного навчання для викладачів оформлено корпоративні ліцензії до Zoom та Kahoot. Для онлайн навчання також активно використовуються Microsoft teams та Google meet. На факультеті за допомогою спонсора обладнано аудиторію Genesis. У ході зустрічі з гарантатором ОП було відмічено, що за потреби викладачам надають у користування ноутбуки, які є на кафедрі. Комп'ютерні класи повністю укомплектовані комп'ютерними засобами, але за словами Ляшенко Олени Ігорівни дана техніка вимагає оновлення. Усе програмне забезпечення є ліцензованим, або таким що є безкоштовним для користування. Після аналізу наданих даних ЕГ дійшла висновку, що наявних у ЗВО матеріально-технічних ресурсів достатньо для здійснення як очної так і онлайн реалізації ОП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час зустрічей зі здобувачами ВО та науково-педагогічним персоналом ЕГ з'ясувала, що ЗВО забезпечується безоплатний, вільний доступ до інфраструктури та ресурсів. Зокрема вільний доступ до спортивного комплексу та басейну, пакет медичних послуг у поліклініці. Студентам надають доступ до необхідних програм, також зі слів Олени Ляшенко, широко застосовують безкоштовне програмне забезпечення, таке як gretl. Здобувачі та викладачі мають вільний доступ до бібліотечних фондів та електронного репозитарію бібліотеки. Надається доступ до наукових баз Scopus, Web of Science, і т.д. Необхідні навчальні матеріали - є доступними в бібліотеці та викладачі розсилають необхідні методичні матеріали для їх курсу, або надають доступ до Google дисків, де ці матеріали містяться в електронному форматі. З отриманих даних ЕГ дійшла висновку, що ОП здатна задовольнити потреби здобувачів та викладачів у необхідних ресурсах і умовах.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час огляду матеріальної бази було продемонстровано - аптечки та набір для надзвичайних ситуацій у гуртожитках. При огляді комп'ютерного класу ЕГ було відмічено наявність двох вогнегасників у класі. Гуртожиток має обладнаний ізолятор - на випадок інфекційних та вірусних захворювань. У ЗВО обладнані бомбосховища, які відповідають всім вимогам. Зі слів Коваленко Оксани Ярославівни - всі поверхи корпусу економічного факультету обладнані схемами евакуації при надзвичайних ситуаціях. Поверхи також обладнані пожежними гідрантами. Пропускні пункти та деякі аудиторії обладнані санітайзерами. ЕГ дійшла висновку, що освітнє середовище є безпечним, заходи які проводяться є достатніми.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

У ході зустрічей зі здобувачами, представниками студентського самоврядування, науково-педагогічним персоналом ЕГ переконалася в тому, що здобувачам та персоналу надаються різні види підтримки. Так з метою підтримки молодих науковців було створено науково-консультаційний центр, який допомагає з навколонукової діяльністю - оформлення документів, перевірка на відповідність нормативно-правовим актам і інш. (<http://scc.univ.kiev.ua/>). На території ЗВО діє психологічна служба, яка надає консультаційні послуги, веде просвітницьку діяльність та моніторинг психологічного стану здобувачів. Для анонімних запитів та спілкування за словами Лаптевої Галини Романівни було створено чат - в якому здобувачі мають змогу поспілкуватися з психологом. Крім того психологічна служба має аккаунти в більшості соц. мереж. У ЗВО розповсюджена практика кураторського супроводу з 1 по 4 курс, зі спілкування із здобувачами ЕГ зробила висновок, що куратором ведеться супровідна робота і здобувачі можуть звернутися до куратора з будь-яких питань. Також зі спілкування із здобувачами та випускниками ОП - ЕГ зроблено висновок, що здобувачі слабо проінформовані про шляхи подачі скарг та шляхи анонімного звернення до адміністрації. Для інформування здобувачів щодо розкладу та змін в ньому крім стандартних шляхів (https://drive.google.com/drive/u/o/folders/1_hkj90MwCcuam_Gh7WsiHKJthwElijwY) розроблено чат-бот у телеграмі у роботі і зручності якого ЕГ впевнилася зробивши тестовий запит. (@economics_knu_bot). Крім того випускниками відмічалось, що активний супровід і допомогу студентам надавали викладачі кафедри. ЕГ дійшла висновку, що ЗВО надає необхідний рівень підтримки.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

З огляду матеріально-технічної бази ЕГ впевнилися, що освітній простір пристосовано для осіб з особливими освітніми потребами. Входи до корпусу економічного факультету, головного корпусу обладнано пандусами. В корпусі економічного факультету функціонує ліфт, спеціальний туалет. На сьогоднішній день на ОПП особи з особливими освітніми потребами не навчаються. ЕГ дійшла висновку що умови створені для осіб з особливими потребами знаходяться на задовільному рівні, що пов'язано з відсутністю даних осіб на програмі і відповідно зворотного зв'язку від них.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика та процедури щодо вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО регулюються наступними документами: етичний кодекс університетської спільноти (<https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>), порядок вирашення конфліктних ситуацій у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Procedure-for-resolving-conflict-situations-in-University.pdf>), порядок запобігання та протидії дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленому насильству в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка(<https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Procedure-for-preventing-discrimination-bullying-gender-based-violence-in-University.pdf>). Вищеперераховані документи розміщені на сайті у відкритому доступі. Доведення прав і обов'язків студентів здійснюється за допомогою предмету першого курсу "Вступ до університетських студій". Зі слів Наталлі Шимченко ведеться просвітницька робота щодо академічної доброчесності та інших аспектів студентським самоврядуванням на офіційному телеграм каналі та інших соціальних мережах. ЕГ дійшла висновку, що політика щодо конфліктних ситуацій є чіткою та прозорою, регламентуючі документи є у відкритому доступі, а адміністрацією та студентським самоврядуванням ведеться активна просвітницька робота для запобігання таких ситуацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильні сторони: Сучасні аудиторії обладнанні мультимедійними засобами. Наявність творчих та експериментальних просторів. Обладнані кутки відпочинку для здобувачів. Сучасний спортивний комплекс з басейном. Доступність наукових баз та програмного забезпечення для студентів. Широке використання соціальних мереж у поінформованні та залученні здобувачів до освітнього процесу та соціальних активностей. Розробка та впровадження здобувачами та студентським самоврядуванням додаткових інструментів - таких як чат-бот розкладу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони: Під час проведення акредитаційної експертизи зауважень до матеріально-технічної бази університету не виникло.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

У ході роботи з критерієм 7, ЕГ дійшла до висновку, що ОПП має рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 7.1 - 7.6. та відповідає рівню А. До сильних сторін та позитивних практик можна віднести: сучасні аудиторії обладнанні мультимедійними засобами. Наявність творчих та експериментальних просторів. Обладнані кутки відпочинку для здобувачів. Сучасний спортивний комплекс з басейном. Доступність наукових баз та програмного забезпечення для студентів. Широке використання соціальних мереж у поінформуванні та залучені здобувачів до освітнього процесу та соціальних активностей. Розробка та впровадження здобувачами та студентським самоврядуванням додаткових інструментів - таких як чат-бот розкладу.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

В межах загальної політики ЗВО, економічний факультет та кафедра економічної кібернетики користуються загальними принципами регулювання процедур стосовно розгляду, затвердження та періодичного перегляду освітніх програм. Ці процедури є відкритими і доступними, і розміщені на сайті КНУ ім. Тараса Шевченка. До таких нормативних процедур відносяться: Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, введене в дію Наказом Ректора від 31 серпня 2018 року за №716-32. (<https://bit.ly/3m96lt2>), стосовно розробки ОП діє наказ ректора від 05.03.2018 року за №158-32 "Про затвердження тимчасового порядку розроблення, розгляду і затвердження освітніх (освітньо-професійних, освітньо-наукових) програм".(<https://bit.ly/3A7r5pV>), а також наказ ректора від 11.08.2017 р. за №729-32 "Про запровадження в освітній та інформаційний процес форм опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, структурних вимог до інформаційного пакету, форм робочої навчальної програми дисципліни і форми представлення інформації про кваліфікацію науково-педагогічного працівника". (<https://bit.ly/3FvtY83>). Крім того, до процедур реалізації політики університету щодо ОП діє наказ ректора "Про затвердження Тимчасового порядку розгляду пропозицій щодо внесення змін до описів ступеневих освітніх програм" від 08.07.2019 року за №601-32. (<https://bit.ly/3oLxjdp>) та Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка, затверджене наказом ректора від 08 липня 2019 за №603-32. (<https://bit.ly/3otvYYt>). В процесі онлайн спілкування з викладачами кафедри економічної кібернетики було зазначено, як гарантом програми (Чубук Л.П.), так і членів робочої групи з її розробки (Гришнова О.А; Діденко І.О; Мартинюк Л.А.), а також представниками адміністрації ЗВО (ГОжик А.П., Ігнатюк А.І.), що КНУ ім.Тараса Шевченка та економічний факультет послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. ЕГ дійшла висновку, що КНУ ім. Тараса Шевченка та економічний факультет послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

КНУ імені Тараса Шевченка, і, відповідно, економічний факультет, залучає студентів до процесу періодичного перегляду ОП, відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у (<https://bit.ly/3m96lt2>) (п. 2.14.1), залучення представників органів студентського самоврядування до локального моніторингу ОП здійснюється у співпраці з представниками профільних кафедр, і, зокрема, кафедри економічної кібернетики, як членів робочої групи. В межах роботи проєктної групи під керівництвом гаранта ОП відбувається збір та узагальнює пропозиції здобувачів вищої освіти при розробці та перегляді ОП. Зокрема, із застосуванням анонімного анкетування (<https://bit.ly/2WsG8No>). Результати анкетування обов'язкового обговорюються на засідання кафедри, що біло підтверджено під час онлайн зустрічі з академічним персоналом (про це, зокрема, доповідали Затонацька Т.Г., Кравець Т.В., Федоренко І.К.). ЕГ дійшла висновку, що здобувачі вищої освіти в межах ОП безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Залучення роботодавців до формування освітнього процесу та реалізації ОП здійснюється у відповідності до «Порядку організації стажування для студентів ОС «магістр» (<https://bit.ly/3acW4Gw>), яким передбачено: комунікації з керівниками практики на предмет оцінювання рівня студентської теоретичної підготовки, володіння прикладними методами досліджень чи використання навичок для вирішення практичних задач, загальний рівень потенціалу вирішення професійних завдань. Крім того, передбачається та здійснюється опитування студентів, яке має на меті визначення рівня практичного використання набутих знань та навичок для вирішення прикладних завдань, що вимагаються на рівні керівництва стажування. Роботодавці, як було одноразово зазначено на онлайн-зустрічі, активно залучені до забезпечення якості ОП, виступають в якості керівників практики для здобувачів вищої освіти. Серед роботодавців чимало випускників ОП, з яким кафедра підтримує активний та плідний зв'язок (наприклад, як було зазначено на зустрічі з Гарантом ОП, роботодавці залучаються до засідань кафедри і з ними обговорюється практична спрямованість ОП). Позиція роботодавців відображена в особистому спілкуванні з викладачами кафедри, а також через офіційні рецензії (<https://bit.ly/3mrHWiz>). Відгуки роботодавців є у відкритому доступі. (<https://bit.ly/3agvty5>). На економічному факультеті проводяться Дні кар'єри (<https://bit.ly/3iABggR>), на яких присутні роботодавці, і з яким відбувається жваве неформальне спілкування (згідно інформації, що надана випускниками кафедри – Д.Бутило та Ю.Ярмоленко, під час онлайн-зустрічі). ЕГ дійшла висновку, що роботодавці безпосередньо і через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Типовими траєкторіями працевлаштування випускників ОП є підрозділи іноземних компаній, вітчизняні підприємства. Значна кількість випускників працюють у компаніях Водафон-Україна, ЕРАМ, Київstar, Philip Morris, НБУ, Deloitte, PWC. Для отримання інформації щодо кар'єрного шляху та працевлаштування випускників ОП кафедрою використовуються різні канали комунікації. У соціальних мережах, зокрема на сторінці кафедри у Facebook (<https://bit.ly/2WGCoJB>), оприлюднюються поточні події та встановлюється зворотній зв'язок з випускниками ОП. Кафедра залучає випускників, які мають успішну кар'єру, до зустрічей зі студентами. Факультетом організуються зустрічі студентів з випускниками в «День кар'єри» (<https://bit.ly/3iABggR>), упродовж бізнес-форумів, на які запрошуються випускники. Як зазначають учасники онлайн зустрічей та гарант освітньої програми, на факультеті на постійній основі проводяться ярмарки вакансій «Economics». У сукупності ці заходи дозволяють на регулярній основі відслідковувати траєкторії працевлаштування випускників ОП. ЕГ дійшла висновку, що на економічному факультеті КНУ ім.Тараса Шевченка існує і розвивається практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

На економічному факультеті КНУ імені Тараса Шевченка систематично здійснюються процедури внутрішнього забезпечення якості надання освітніх послуг структурними навчальними підрозділами університету. На факультеті постійно здійснюються заходи внутрішнього забезпечення якості надання освітніх послуг, перевірки роботи кафедри з питань навчально-методичного забезпечення освітнього процесу. Як було зазначено під час онлайн-зустрічей, уповноваженими особами науково-методичної комісії факультету перевіряється готовність робочих програм навчальних дисциплін та їх якість, рівень підготовки матеріалів для контролю знань, викладачами здійснюється взаємовідвідування занять та їх обговорення (це було підтверджено під час зустрічей). За словами викладачів кафедри та гаранта освітньої програми, такі перевірки є регулярними. Остання перевірка, яка здійснювалась внутрішньою комісією, суттєвих недоліків не виявлено. При спілкуванні з викладачами та студентами було зазначено, що є випадки внесення доповнень та уточнень до ОП, так, зміни, що стосувались переліку навчальних дисциплін, за побажаннями студентів, були внесені у 2020 році. Згідно усталеної процедури на факультеті, результати таких перевірок обговорюються на засіданнях кафедри та враховуються у освітній діяльності з реалізації ОП. ЕГ дійшла висновку, що наявна система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

В цілому, на факультеті є досвід врахування виявлених недоліків та зауважень. Якщо взяти до уваги, що освітня програма впроваджується вперше, то наразі немає досвіду врахування недоліків через відповідні процедури. Для інших ОП факультету такий досвід має місце, що вказано в документах ЗВО, а саме для програм Маркетинг (<https://bit.ly/3mtBZBC>), та Економіка (<https://bit.ly/3mpb2iw>). В процесі спілкування з викладачами кафедри було зазначено, що виявлені недоліки будуть враховані при постійному перегляді даної ОП, однак конкретних прикладів врахування недоліків не було надано. ЕГ дійшла висновку, що на економічному факультеті КНУ ім. Тараса Шевченка є досвід зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), що беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Викладачі кафедри, як і викладачі економічного факультету, є учасниками комісії з питань організації освітнього процесу, що здійснюють свою діяльність в межах компетенції Вченої Ради Університету, залучаються до розробки методичних вимог, схвалення до друку навчально-методичних матеріалів, до рецензування, відвідування відкритих лекцій. На факультеті практикується моніторинг ОП, і через пропозиції вносяться корективи до викладацького процесу. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти було відмічено, що студенти запропонували зміну у переділці предметів чи зміна змістовного наповнення окремої дисципліни, і кафедра пішла на зустріч, відповідні зміни були враховані (це був результат опитування та звернень представників студентського самоврядування). ЕГ дійшла висновку, що в академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильні сторони: ЗВО має розроблені необхідні положення, що стосуються внутрішнього забезпечення якості освіти, що оприлюднені для зручного та простого доступу в онлайн режимі. Також регулярно проводить опитування здобувачів щодо якості освітніх програм та аналізує їх результати.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони: 1. Процес врахування недоліків ОП не чітко унормований, тому можна передбачити певні проблеми з його подальшою реалізацією. Рекомендації: 1. Запропонувати уточнити процедури оперативного реагування на виявлені недоліки в процесі реалізації ОП. Рекомендації є досяжними.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

У ході роботи з критерієм 8, ЕГ дійшла до висновку, що ОПП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 8.1 - 8.7. та відповідає рівню В. До сильних сторін можна віднести: сталу систему реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми в цілому на факультеті. Серед слабких сторін: процес врахування недоліків ОП не чітко унормований, що зумовило відповідні рекомендації: запропонувати уточнити процедури оперативного реагування на виявлені недоліки в процесі реалізації ОП. Рекомендації є досяжними.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО права та обов'язки учасників освітнього процесу регулюються наступними документами: статут Київського національного університету імені Тараса Шевченка(<https://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>), етичний кодекс університетської спільноти(<https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>), які є у відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО. Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка(<https://docs.google.com/document/d/1qBgKdc1pG6qZEXe6ODYy5CNPq8kykz7/edit>). Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка(<https://drive.google.com/file/d/1BpqdgozGQl1NOGFnNLcOvHj2dDinqgoG/view>), положення про забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка(<https://drive.google.com/file/d/1BpqdgozGQl1NOGFnNLcOvHj2dDinqgoG/view>) та інші. Правила, обов'язки та процедури є чіткими та зрозумілими. У ході зустрічі зі здобувачами було з'ясовано що права та обов'язки висвітлюються в ході ОК "Вступ до університетських студій". Також просвітницьку роботу зі здобувачами проводить студентське самоврядування за допомогою постів у соціальних мережах та організації відкритих зустрічей. ЕГ дійшла висновку, що ступінь ознайомленості з правами, обов'язками є високим.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Для інформування зацікавлених сторін звіт самооцінювання та програма візитів експертів опублікована на офіційному сайті ЗВО(<https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/accreditation/051/1863-economic-cybernetics.pdf>) (<https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/accreditation/051/1863-Program-of-expert-visits.pdf>). На сторінці ОП містяться контакти для внесення пропозицій та збирання відгуків; навчальні програми за 2018,2020 роки; надані пропозиції та внесені зміни, також доступна гугл-форма для збирання пропозицій та зауважень (http://econom.univ.kiev.ua/departments/economic_cybernetics/educ_programs/). На зустрічі з роботодавцями ЕГ група з'ясувала, що з ними ведеться систематична робота, щодо покращення ОП. Випускниками було зауважено, що всі їх побажання щодо змін у ОП приймалися до уваги та вносилися достатньо швидко.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Інформація щодо освітньої програми оприлюднена на офіційному сайті ЗВО (http://econom.univ.kiev.ua/departments/economic_cybernetics/educ_programs/), де відображені цілі програми, перспективи працевлаштування, перспективи подальшого навчання і т.д. В ході спілкування зі здобувачами та випускниками ЕГ дійшла висновку про достатній рівень інформованості, який збільшується за рахунок роботи кураторів та організації лекцій для проведення роз'яснювальної роботи, щодо особливостей ОП та окремих ОК.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильні сторони: 1. Систематична робота студентського самоврядування щодо просвітницької роботи в соц. мережах. 2. Залученість роботодавців до контролю якості освіти та у освітній процес. 3. Залученість випускників до покращення ОП. Зразковою практикою є наявність широкої інформаційної підтримки усіх аспектів освітнього процесу, включаючи як офіційний сайт ЗВО, так і інші інформаційні ресурси, що дозволяє забезпечити повну інформаційну відкритість та прозорість діяльності університету, доступність інформації для всіх учасників освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкі сторони: Слабких сторін за ОП «Економічна кібернетика» за критерієм 9 не виявлено

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

У ході роботи з критерієм 9, ЕГ дійшла до висновку, що ОПІ має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 9.1 - 9.3. та відповідає рівню В. До сильних сторін можна віднести: 1. Систематична робота студентського самоврядування щодо просвітницької роботи в соц. мережах. 2. Залученість роботодавців до контролю якості освіти та у освітній процес. 3. Залученість випускників до покращення ОП. Зразковою практикою є наявність широкої інформаційної підтримки усіх аспектів освітнього процесу, включаючи як офіційний сайт ЗВО, так і інші інформаційні ресурси, що дозволяє забезпечити повну інформаційну відкритість та прозорість діяльності університету, доступність інформації для всіх учасників освітнього процесу.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	A
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	A
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	A
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Маргасова Вікторія Геннадіївна

Члени експертної групи

Глуцевський В`ячеслав Валентинович

Хлобистов Євген Володимирович

Єрмоленко Олексій Анатолійович

Зима Віталій Миколайович